

2025.

Hatályos: 2025. szeptember 1-vel

Pedagógiai Program

OM azonosító: 026991

Ph.

Hirdiné Deák Diána
igazgató

Tartalom

BEVEZETŐ	3
A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	4
AZ INTÉZMÉNY ADATAI	5
INTÉZMÉNYÜNK KÖRNYEZETI SAJÁTOSSÁGAI	6
Családjaink szociokulturális helyzete, szülői igények, elvárások:	6
A Városközponti Óvoda szervezeti egységei	7
AZ ÓVODÁK EGYÉNI ARCULATA	8
VÁROSKÖZPONTI ÓVODA	8
BELVÁROSI TAGÓVODA	10
BORNEMISSZA GERGELY UTCAI TAGÓVODA	12
KODÁLY ZOLTÁN UTCAI TAGÓVODA	14
KÖZTÁRSASÁG TÉRI TAGÓVODA	16
MÓRICZ ZSIGMOND TÉRI TAGÓVODA	18
FELTÉTELRENDSZER	20
Személyi feltételek.....	20
Tárgyi feltételeink	21
KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK, GYERMEKKÉPÜNK, ÓVODAKÉPÜNK	22
Küldetésnyilatkozatunk	22
Gyermekeképünk	22
Pedagógusképünk.....	22
Óvodaképünk	23
ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK	24
Alapelveink.....	24
AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	26
Az egészséges életmód alakítása	26
Egészségfejlesztési programunk	31
Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	32
Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	36
AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI, SZERVEZETI KERETEK	39
Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység megvalósítása	41
Napirend	44
Hetirend	44
Az óvodai nevelőmunka tervezése.....	45
A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, értékelése, dokumentáció.....	46
Az egyéni fejlődés nyomon követésének alapelvei.....	46

A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, értékelése, dokumentáció.....	47
Az egyéni fejlődés nyomon követésének területei.....	49
AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI.....	53
JÁTÉK.....	53
VERSELÉS, MESÉLÉS	57
ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC.....	60
RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	63
MINDENNAPOS MOZGÁS.....	66
A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE.....	71
MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK.....	75
TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS.....	78
ESÉLYEGYENLŐSÉG.....	82
Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, ellátása.....	82
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek	82
Hátrányos helyzetű gyermek.....	83
Tehetséggondozás: tehetségigéretnek adottságainak kibontakoztatása	85
Tehetségigéret jelei óvodáskorban	85
ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET TÁMOGATÁSA.....	92
ÜNNEPEK, ÜNNEPÉLYEK, JELES NAPOK, HAGYOMÁNYOK.....	94
AZ ÓVODA PARTENERKAPCSOLATI RENDSZERE.....	97
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	100

BEVEZETŐ

„A gyermekkor évei azok az esztendőök, amikor a szív a legérzékenyebb, leghajlékonyabb. Amit oda elültetnek, azt aligha lehet valaha is onnan kipusztítani.” J. F. Oberlin

Városközponti Óvoda Pedagógiai Programja az évek során többször került módosításra, melynek okai a következőkben keresendők: változtak a jogszabályok, Pécs városában végbemenő intézményi átszervezések valósultak meg, az óvodák egyéni sajátosságainak megjelenítése fontossá vált. Mindig is elsődleges szempont volt számunkra, hogy az Óvoda Pedagógiai Programja, mint intézményi stratégiai dokumentum az óvodai nevelés országos alapprogramjára épüljön, tükrözve a tagintézmények helyi sajátosságait, értékeit.

Tagintézményeink speciális helyzete, az óvodákba járó gyermekek szociokulturális környezete, valamint a partneri elvárások meghatározzák azt a pedagógiai irányvonalat, melyet képviselünk, mint intézmény. Szeretnénk, hogy a Városközponti Óvodáról a meglévő értékek mellett újabb pozitív szakmai vélemény és szülői elégedettség legyen a köztudatban.

Változó világban élünk – az óvodának is rugalmasan reagálni kell a változásokra és felismerni azt, hogy a meglévő értékekre, jó gyakorlatokra építve a gyermekek szükségleteit kielégítő új módszerek, pedagógiai eljárások, szemléletek, innovációk beépítése szükséges. **A szükségletorientált óvodai nevelés számunkra azt jelenti, hogy minden gyermek fejlődését saját egyéni tempójában, személyes adottságaihoz, érdeklődéséhez és élethelyzetéhez igazodva támogatjuk.** Olyan pedagógiai szemléletet képviselünk, amelyben a gyermekek szükségleteinek felismerése és kielégítése áll a középpontban, legyen szó érzelmi biztonságuk megteremtéséről, a szociális készségek fejlesztéséről, a mozgásigényük kielégítéséről, vagy a megismerés vágyának ösztönzéséről. Pedagógiai Programunk sikeres megvalósításához az Óvoda dolgozóin túl elengedhetetlen a támogató szülői közösség – hiszen közös célunk, hogy a gyermekek egyéni érdekei érvényesüljenek, együtt segítsük fejlődésüket, egyéni adottságaik kibontakoztatását támogató, szeretetteljes, értékorientált környezetben. Nevelőtestületünk közös érték-, és normarend alapján összehangolt szakmai feladatvállalással alakította ki hosszú távú stratégiai programját.

Küldetésnyilatkozatunkban foglaltuk össze intézményünk alapfeladatát, értékrendünket: érzelmileg biztonságos, szeretetteljes környezetben befogadó óvodai neveléssel a gyermekek szocializációjának elősegítése, pozitív személyiségjegyeik erősítése. Legfontosabb értékeinknek a szeretetet, az egyéni bánásmód alkalmazását, élménynyújtást, pozitív életszemléletet és a játék elsőbbségét tartjuk.

Óvodáinkban a befogadó nevelés érvényesül: a gyermekek mindenk felett álló érdekét tartjuk szem előtt. Az esélyegyenlőség és a méltányos óvodai nevelés biztosítására, hátránycsökkentésre törekszünk minden intézményünkben.

Hiszünk abban, hogy a megújult Pedagógiai Programunk szakmai keretet biztosít a gyermeki személyiség kibontakoztatásának, az Óvoda preventív szerepének megerősítésének.

Hirdiné Deák Diána
igazgató

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

Törvények

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védeleméről és gyámügyi igazgatásról

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Kormányrendeletek

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény végrehajtásáról

15/2013. (II.26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

401/2023. (VIII.30.) Korm. Rend. a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

419/2024. (XII.23.) Korm. rendelet a pedagógus továbbképzés rendszeréről

77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet

Irányelv:

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve

A pedagógiai program tartalmát befolyásoló további dokumentumok:

- Az óvoda Alapító okirata

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve:

Városközponti Óvoda

Székhelye:

7624 Pécs, Budai Nagy Antal u. 5.

Az intézmény tagintézményei, feladatellátási helvei (FEH):

Városközponti Óvoda Belvárosi Tagóvodája

7621 Pécs, Papnövelde utca 18-20.

Városközponti Óvoda Bornemissza Gergely Utcai Tagóvodája

7624 Pécs, Bornemissza Gergely utca 3.

Városközponti Óvoda Kodály Zoltán Utcai Tagóvodája

7624 Pécs, Kodály Zoltán utca 17a.

Városközponti Óvoda Köztársaság Téri Tagóvodája

7623 Pécs, Köztársaság tér 1/2.

Városközponti Óvoda Móricz Zsigmond Téri Tagóvodája

7622 Pécs, Móricz Zsigmond tér 6.

OM azonosító: 026 991

Alapító okirat száma: 07- 33-2 /2021

Az intézmény alapítója és felügyeleti szerve:

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata

7621 Pécs, Széchenyi tér 1.

Az intézmény közfeladata: A nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény 8.§, alapján óvodai nevelés

Az intézmény alaptevékenységei: Három (legalább kettő és fél) éves kortól az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig, legfeljebb 7 éves korig a gyermekek óvodai nevelése. A többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése.

Óvodai csoportok száma: 28

Pedagógiai Programunkban kiemelten kezeljük a következő tartalmakat:

A Zöld Óvoda programban intézményünk részt vesz.

A zöld tartalmakat a Pedagógiai Programban **zöld színnel** jelöljük.

Boldog Óvoda- Boldogságóra programjait **piros színnel** jelöltük

A kompetencia alapú óvodai programcsomag alapvetéseit **narancessárga színnel** jelöltük

INTÉZMÉNYÜNK KÖRNYEZETI SAJÁTOSSÁGAI

Családjaink szociokulturális helyzete, szülői igények, elvárások:

Intézményünk Pécs Belvárosában található. Gyermekek összetétele, társadalmi helyzete eltérő: átlagos jövedelmi viszonyok között él a legtöbb gyermek, de minden tagóvodánkat látogatják olyan gyermekek, akik hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek, családjuk rossz körülmények között él. Szeretettel fogadjuk a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő gyermekeket is. Egészségügyi problémával élő gyermeket is fogadunk óvodáinkban. Valljuk, hogy a méltányos óvodai nevelésben való részvétel, esélyteremtés minden gyermeknek joga.

A szülők igényei, elvárásai az óvoda felé:

- **Az óvoda minden tekintetben képviselje a gyermekek érdekeit**
- Nyitottság a szülők felé- betekintés az óvoda életébe, közösségi programok
- Nyugodt, derűs, bizalommal és szeretettel teli légkör
- A gyermekek személyiségének sokoldalú fejlesztése
- A gyermekek egyéni adottságainak kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése
- A pedagógusok, pedagógiai munkát segítők elfogadó attitűdje
- Biztonságos, tiszta, esztétikus környezet
- Iskolai életmódra való felkészítés
- A gyermekek óvodából általános iskolába való sikeres átmenetének segítése
- Igényes és tartalmas programok, kulturális rendezvények
- Nevelési időn túli játékos, fejlesztő szolgáltatások szervezése

Intézményünk Pedagógiai Programja az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül, és annak szellemében valósul meg. Az Alapprogram biztosítja azokat az egységes szakmai elvárásokat, amelyek minden gyermek harmonikus fejlődését szolgálják. Ugyanakkor lehetőséget nyújt arra, hogy óvodánk megőrizze saját arculatát, hagyományait és helyi sajátosságait. Programunk ennek megfelelően olyan szakmailag összehangolt rendszer része, amely egyszerre garantálja a minőségi nevelést és teret enged a sokszínűségnek, az intézményi önállóságnak.

A Városközponti Óvoda szervezeti egységei

Sorszám	Óvodák neve	Csoportok száma	Férőhelyek száma	Maximális gyermeklétszám
1.	Városközponti Óvoda (székhely)	6	150	180
2.	Városközponti Óvoda Belvárosi Tagóvodája	6	150	180
3.	Városközponti Óvoda Bornemissza Gergely Utcai Tagóvodája	3	75	90
4.	Városközponti Óvoda Köztársaság Téri Tagóvodája	5	124	149
5.	Városközponti Óvoda Kodály Zoltán Utcai Tagóvodája	4	95	114
6.	Városközponti Óvoda Móricz Zsigmond Téri Tagóvodája	4	100	120
	összesen:	28	694	833

AZ ÓVODÁK EGYÉNI ARCULATA

VÁROSKÖZPONTI ÓVODA

(székhely)

Pedagógiai alapelveink és arculatunk

Pedagógiai szemléletünket az **elfogadás és a gyermekek belső értékeinek felismerése** határozza meg. Arra törekszünk, hogy minden gyermek egyéni adottságait kibontakoztathassa, személyisége sokoldalúan fejlődhessen. Mindezt az **érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes és támogató légkör** biztosítja, ahol a gyermekek szükségletei és érdekei állnak középpontban.

Hisszük: „Ha a gyermek együtt él a jóváhagyással, megtanulja szeretni magát. Ha a gyermek együtt él az elfogadással, megtanul szeretetre lenni a világban. Ha a gyermek együtt él a barátságossággal, megtanul szeretetre lenni a világban. Ha a gyermek együtt él a nyugodt derűvel, megtanulja, hogyan találjon lelki békét.”

Célunk a boldog, önfeledt gyermekkor megteremtése az óvodai keretek között. Ennek fő eszközei a szabad játék és a tevékenységekbe ágyazott tapasztalatszerzés. Fontos számunkra a pozitív megerősítés, melynek révén a gyermekek nyitottá, elfogadóvá és érzelmileg intelligenssé válnak. A társas együttéléshez szükséges magatartásformák alakítását játékokkal és drámapedagógiai módszerekkel segítjük.

Az óvodai mindennapokat **cselekvésre inspiráló, támogató környezet** jellemzi, amely a gyermekek érdeklődésére építve biztosítja az élményalapú tanulást. Ösztönözzük őket arra, hogy kipróbálják önmagukat, higgyenek képességeikben, és megtapasztalják a siker örömét. Kiemelten fontosnak tartjuk a **szülővel való szoros együttműködést** és a bizalmi kapcsolat kiépítését. Óvoda-iskola átmenetet támogató programunk segíti a gyermekeket a zökkenőmentes iskolakezdésben.

Az óvodapedagógusok munkájában meghatározó a gyermekek **tanulási képességeinek komplex, játékos és differenciált fejlesztése**, amely a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez igazodik. A munkát fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus és óvodapszichológus is támogatja.

Programjaink során fontosnak tartjuk a **közösségépítést és a családok bevonását**, ezért rendszeresen szervezünk közös óvodai rendezvényeket, ünnepeket, programokat.

Egészséges életre nevelés

Az egészséges életmódra nevelést **életszemléletként** kezeljük, amely a mindennapok részévé válik. Kiemelt szerepet kap a mozgás megszerettetése, fejlesztése:

- a **Mozgáskotta módszer** rendszeres alkalmazása,
- OVI-FOCI pályánk és tornatermünk biztosította sportlehetőségek,
- a mozgás örömeinek beépítése minden napunkba.

E mellett hangsúlyt kap az **egészségmegőrzés és a helyes életmódszokások kialakítása** (táplálkozás, higiénia, pihenés).

Környezeti nevelés és fenntarthatóság

Zöld Óvodaként és a **Klímanócska Program** résztvevőjeként elköteleződünk a fenntartható fejlődés mellett. A környezettudatos magatartás megalapozását már kora gyermekkorban elkezdjük. A természet tisztelete, a környezet védelme és a felelős szemlélet a mindennapi nevelésünk része. Ennek fontos elemei a **zöld jeles napok** megünneplése és a gyermekek aktív bevonása környezetvédelmi programokba.

Kultúra és hagyományápolás

A **Mecsek Táncgyűttessel való együttműködés** révén lehetőséget biztosítunk a néptánc, népzene és népi hagyományok megismerésére, megélésére. Ezáltal gazdagítjuk a gyermekek kulturális élményeit és erősítjük a közösségi összetartozás élményét.

Szakmai együttműködések

Óvodánk a **Pécsi Tudományegyetem Partnerintézményeként** rendszeresen fogad nappali tagozatos óvodapedagógus-hallgatókat, akik szakmai gyakorlatukat nálunk teljesítik. Ez lehetőséget ad a kölcsönös tanulásra, a pedagógiai megújulásra, és hozzájárul intézményünk szakmai fejlődéséhez.

Szükségletorientált óvodai nevelés

Pedagógiai munkánkat a **szükségletorientált óvodai nevelés** szemlélete hatja át: minden gyermek a saját tempójában, saját fejlődési útján haladhat, miközben megkapja a számára szükséges támogatást, fejlesztést és odafigyelést.

Óvodánk egyéni arculatát a hagyományok ápolása mellett olyan kiemelt nevelési területek határozzák meg, amelyek a gyermekek teljes személyiségfejlődését szolgálják. Külön figyelmet fordítunk az **érzelmi intelligencia fejlesztésére**, hiszen meggyőződésünk, hogy az önismeret, az empátia, az önszabályozás és a társas kapcsolatokban való eligazodás alapozzák meg a gyermekek kiegyensúlyozott, boldog életútját. Mindennapi nevelőmunkánk során változatos módszerekkel, játékos gyakorlatokkal és mesékkel segítjük a gyermekeket érzelmeik felismerésében, kifejezésében és kezelésében.

Intézményünk büszkén viseli a **Zöld Óvoda címet**, amely hitelesen tükrözi elköteleződésünket a környezetvédelem és a fenntarthatóság iránt. A címhez kapcsolódóan olyan nevelési gyakorlatokat alakítottunk ki, amelyekben a természetvédelem, az energiatakarékosság, a szelektív hulladékgyűjtés és a környezettudatos életmód szokásrendszerének kialakítása kiemelt szerepet kap.

Az óvodai arculat fontos eleme a **Boldogságóra program**, amely a pozitív pszichológia szemléletére építve nyújt keretet a gyermekek érzelmi jóllétének, optimizmusának és rezilienciájának fejlesztéséhez. A program keretében havi tematikák mentén foglalkozunk a szeretettel, a hála érzésével, a kitartással, a társas kapcsolatok ápolásával, ezáltal segítve a gyermekek boldogságra való képességének kibontakoztatását. Óvodánk így válik olyan közösségi térré, ahol a gyermekek érzelmi és értelmi fejlődése, környezeti érzékenysége és pozitív életszemlélete harmonikus egységben formálódik, biztos alapot adva a jövő kihívásaihoz.

BELVÁROSI TAGÓVODA

*„A pedagógus feladata
csak a vezetés, az útmutatás:
ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége
a maga erejénél fogva fejlődik,
mert a gyermek maga cselekszik.”
(M.Montessori)*

Intézményünk 1982 óta fogadja a gyermekeket Pécs történelmi belvárosában - a forgalom zajától távol, épületekkel körülhatárolva, ideális környezetben, csendes, fákkal, bokrokkal védett kis szigetet alkotva. A szinteltolószerű épületben hat osztott csoportban folyik a nevelőmunka. Hatalmas udvara, amely három szintre tagolódik számtalan lehetőséget kínál a gyermeki felfedezésekre, a mozgásigény kielégítésére. Egyaránt rendelkezik napsütötte részekkel, füves domboldallal, árnyékot adó fákkal, betonos udvarrészekkel. A szinteltolószerű terepviszonyok és a különböző talajfelületek következtében olyan egyedülálló és optimális játszókert áll a gyermekek rendelkezésére, amely kiváló színtere a tapasztalatszerzések és a változatos mozgáslehetőségek biztosítására.

Célunk: Fontosnak tartjuk olyan pedagógiai környezet kialakítását, ahol a befogadó attitűd természetessé válik az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, a szülők és gyermekek számára. Óvodai keretek között boldog, önfeledt gyermekkor biztosítása, lehetőséget biztosítva a szabad játékra, és a tevékenységekbe ágyazott tapasztalatszerzésre. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlesztésére, így segítjük, hogy boldogságra képes, kiegyensúlyozott emberré váljanak.

2017-ben elnyertük az **Örökös Zöld Óvoda** címet. Nevelőmunkánk kiemelt feladata a környezet megismertetése, megszerettetése, védelme, a környezettudatos – felelős viselkedésformák megalapozása; a fenntarthatóság pedagógiai elveinek a mindennapi gyakorlatba való beépítése. Fő törekvésünk, a gyermekek érzékenyítése, hogy minél több érzékszerven keresztül, komplexen ismerjék meg az "ezerarcú" természetet.

Madárbarát óvodaként madárodúk, madáretetők elhelyezésével gondoskodunk a kertünket meglátogató madarokról. A fára rögzített rovarhotelünk megfelelő életteret biztosít a rovarok számára.

2025-ben csatlakoztunk a „**Klímanócska**” programhoz, amelyen keresztül játékos, változatos tevékenységek által, élményszerű formában tanítjuk meg a gyerekeket a környezetvédelem, a fenntarthatóság és az éghajlatváltozás alapfogalmaira. A „Klímanócska” program nem csupán ismeretátadás, hanem egy szemléletformáló klímatudatos környezeti nevelés, amely segíti a gyerekeket abban, hogy szeretettel és tisztelettel forduljanak a természet felé – és ez a mai világban minden eddiginél fontosabb.

Biztonságos Óvodaként a közlekedéspedagógia is hangsúlyosan megjelenik a nevelési színtereken. Az életkori sajátosságokat figyelembe véve kiemelten támogatjuk gyermekeink biztonságos közlekedéséhez szükséges készségeinek, képességeinek fejlesztését. Különös figyelmet fordítunk a környezetbarát – fenntartható közlekedés megismertetésére.

Speciális alapértékeink:

- Elegendő időt biztosítunk az életszerű, érzelmi megközelítésű, természetes élethelyzeteket teremtő szabad játékra. Cselekedtetés, tevékenység közben történik a tanulás. A társas kapcsolatok alakulását, a toleranciát, az életben szükséges együttműködési képesség kialakítása érdekében fejlesztjük.
- A fejlesztés menetét az életkori sajátosságokhoz és az egyéni fejlődési ütemhez igazodva differenciáltan határozzuk meg, komplex, játékba ágyazott tevékenységeken keresztül, melyben segítségünkre van gyógypedagógus, óvodapszichológus, logopédus. Programjainkkal támogatjuk a gördülékeny óvoda-iskola átmenetet.
- Komplex foglalkozásokkal a környező világ összetett folyamatainak megértésére és a környezettudatos magatartás kialakítására törekszünk. Kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életmódra nevelés szemléletének elmélyítésére, a helyes táplálkozás -, és mozgás biztosításával, valamint a lelki egészség pozitív hatásainak erősítésével. Évente megvalósuló program a KIDS SAVE LIVES elsősegélynyújtó interaktív előadása.
- Kiemelt feladatunk a családdal való együttműködés. Támazkodunk, a családban kialakult kulturális és világnézeti hagyományokra, figyelembe vesszük a családi nevelés elsőbbségét.

*„Kezdeményezni, azután hagyni,
hogy a gyermek szabadon
kibontakoztathassa képességeit.
Ez a pedagógus feladata.” (M. Montessori)*

Nevelőtestületünk elhivatott, innovatív, szakmai megújulásra kész. Mindennapi pedagógiai munkánk során alkalmazzuk az egyéni kompetenciákra épülő komplex fejlesztést, a Veronika Zeneprojektet, a Mozgáskotta módszerét. Óvodapedagógusaink az egyéni kompetenciáik alapján alakítják a gyermekcsoportjuk egyéni arculatát.

Óvodánkban hangsúlyosan jelenik meg a család és óvoda közötti partneri kapcsolatok kialakításának fontossága. Évente rendszeresen szervezünk gyermekeink és családjuk számára a jeles napok és különböző hagyományra vált ünnepeink keretében. Programjainkat igyekszünk változatos formában szervezni, alkalmazkodni a változó igényekhez, de biztosítva a hagyományos értékrendek közvetítését. Kiemelt figyelmet fordítunk az állatvédelem fontosságára, ehhez kapcsolódó programjainkhoz állatmenhely együttműködését is kérjük, valamint állatasszisztált bemutató foglalkozásoknak is helyet biztosítunk.

Csoportszobáink belső kialakításánál előtérbe helyezzük a természetes anyagok felhasználását és élősarkok kialakítását.

BORNEMISSZA GERGELY UTCAI TAGÓVODA

Óvodánk 1986-ban modern stílusban épült, a Mecsek nyugati oldalán található, teraszos jellegű társasházi, panel- és családi házas környezetben. Az udvar tágas, teraszos jellegű, a város zajától távol, csendes, fákkal, bokrokkal védett kis szigetet alkot.

Minden korcsoport számára külön udvarrész lett kialakítva, amelyek homokozóval, biztonságos mozgásfejlesztő fajtáékokkal, udvari fejlesztő eszközökkel felszerelten számtalan lehetőséget kínálnak a gyermeki felfedezésekre, a gyermekek mozgásigényeinek kielégítésére. Csoportszobáink jól felszereltek, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodnak, lehetővé téve a mindennapokat átszövő változatos, élményszerű tevékenységek biztosítását.

Óvodánk 2017-ben történt felújításának keretében kialakításra került egy tágas tornaszoba, az udvaron OVI-Foci pálya a gyermekek mozgásfejlődésének sokrétűbb megtámogatása érdekében, valamint egy kibővített fejlesztő szoba, ahol a logopédiai fejlesztések, külön foglalkozások, tehetséggondozás valósul meg.

Intézményünk gyermekcentrikus, a gyermekek érdekeit, jogait és képességeik egyéni fejlesztését helyezi előtérbe. Három homogén életkorú csoportban 2-2 fő óvodapedagógus biztosítja a nyugodt, derűs, szeretetteljes légkört a gyermekek számára. **Óvodapedagógusaink felsőfokú szakirányú végzettséggel** és az alábbi képesítésekkel rendelkeznek: óvodai gyógytestnevelő, gyógypedagógus (logopédia-pszichopedagógia) és alapozó terapeuta. Nevelőtestületünk innovatív, szakmailag felkészült, elhivatott, amely biztos záloga az eredményes és hatékony nevelő-és fejlesztőmunkánknak. A gyermekek fejlesztését a belső motivációra építve a differenciálás elvével valósítjuk meg. A gyermekek személyiségének fejlődését az életkori sajátosságok figyelembevételével, az egyéni bánásmód alkalmazásával, a fejlődés optimális feltételeinek megteremtésével biztosítjuk.

Az eredményes nevelői munkát 4 szakképzett dajka és 1 pedagógiai asszisztens segíti. Udvari- és csoportszobai játékeszközök karbantartását, a mindennapok zavartalan működését egy karbantartó – udvarosunk látja el, aki a gyermekek biztonságát szem előtt tartva óvodánk esztétikus, balesetmentes környezetének kialakításában vesz részt.

Célunk: a gyermekek személyiségének sokoldalú fejlesztése, egyéniségük kibontakoztatása, a családi nevelést kiegészítve biztosítani minden kisgyerek számára, **hogy testi- lelki és értelmi érettség terén alkalmassá váljon az iskolai életre. A nevelés minden területén hangsúlyozzuk a személyes példamutatást.**

A játékeszközök, fejlesztő eszközök folyamatos bővítését, óvodakert szépítését, parkosítását sikeres pályázatok, valamint a „Érezd jól magad Alapítvány” –ra érkezett szülői és egyéb támogatások segítségével valósítjuk meg.

Örökös Zöld Óvodaként (2017) a fenntarthatóság pedagógiájának érvényesítése érdekében már hároméves kortól kiemelt feladatunk a környezettudatos magatartás megalapozása, a környezet megszerettetése, a környezetvédelem. Kiemelt célként jelenik meg az **állatok védelme**, gyermekeink **felelős állattartásra nevelése**, amely során az állatok iránti tisztelet, szeretet kialakítására törekszünk. A Zöld Óvodai Programot kiegészítve új elemként jelenik meg a **Klímanócska Program**, amely egy komplex környezettudatos programcsomag. **Madárbarát Óvodaként** madárodúk, madáretetők és itatók elhelyezésével gondoskodunk a kertünket meglátogató madarokról, gyermekeinkkel közösen készített **rovarhoteljeink** fára rögzítve biztosítanak optimális életteret a hasznos rovarok számára.

A közlekedéspedagógia céljai hangsúlyosan jelennek meg óvodánkban. **Biztonságos Óvodaként** az életkori sajátosságok figyelembevételével kiemelten támogatjuk gyermekeink biztonságos közlekedéshez szükséges képességeinek, készségeinek fejlesztését

„Élj egészségesen, mozogj sokat!” intézményi innováció keretében kiemelt szerepet tölt be óvodánk életében az egészséges táplálkozás és mozgás hangsúlyossá tétele. Célként fogalmazódott meg az egészséges életmód szokásainak megalapozása, a szemléletformálás. Gyermekeink a Bozsik-program keretében játékosan ismerkednek meg a labdarúgással, amely a gyermekek mozgáskultúrájának alakításán túl, formálja személyiségüket.

Óvodai nevelésünk komplex részeként jelenik meg a **hagyományörzés**, amely megalapozza a gyermekek érzelmi, esztétikai és morális biztonságát.

Óvodánkban hangsúlyosan jelenik meg a **család és óvoda közötti partneri kapcsolat** kialakításának/fenntartásának fontossága. Ennek tükrében több óvodai eseményt szervezünk évente gyermekeink és családjaik számára a Jeles napok és különböző hagyományörző ünnepeink keretében, valamint évente egy-egy alkalommal kézműves délutánra is hívjuk a családokat.

A város közelsége számtalan lehetőséget kínál óvodásaink mindennapi tevékenységeinek, programjainak színesítésre, gazdagítására. (könyvtárlátogatás, múzeumlátogatás, ingyenes városi úszáson való részvétel). Szoros **kapcsolatot** ápolunk a **bölcsődével, iskolával**, célunk az óvoda-iskola átmenet könnyebbé tétele gyermekeink számára, a majdani sikeres iskolakezdés megvalósítása.

KODÁLY ZOLTÁN UTCAI TAGÓVODA

A Városközponti Óvoda Kodály Zoltán Utcai Tagóvodája Pécs történelmi belvárosának szélén helyezkedik el, fákkal körül ölelt környezetben. Gyalogos távolságban vagyunk Pécs központjától, könyvtártól, múzeumoktól, Öko-Kuckótól, egyetemi botanikus kerttől és sportpályától.

Óvodánk négy heterogén (vegyes) csoporttal működik, ahol hangsúlyos a differenciálás, egyéni bánásmód. Sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátunk.

Pedagógiai programunk alapján a gyermek legfőbb tevékenysége a szabad játék. Elegendő időt biztosítunk a természetes élethelyzeteket teremtő, érzelmi megközelítésű, szabad játékokra. A fejlesztések menetét az életkori sajátosságokhoz, az egyéni fejlődés üteméhez igazodva határozzuk meg. Segítjük a társas kapcsolatok alakítását, a toleráns viselkedés, az együttműködési készség fejlesztését. Fő törekvésünk, hogy a gyermekek minél több érzékszervükön keresztül tapasztalják meg, változatos tevékenységek által, komplex módon jussanak az ismeretek birtokába. Teret adva a gyerekek mozgásigényének, sok időt töltünk a szabadban.

Mosolyogjunk együtt:

"A mosoly egy görbe vonal, amely egyenesbe hozhat mindent." Phyllis Diller

Nevelő munkánk során fontosnak tartjuk az érzelmi biztonság kialakítását, a ránk bízott gyermekek feltétel nélküli elfogadását, a nyugodt, biztonságos, családi légkör megteremtését. Lényeges eleme pedagógiai programunknak a gyermeki műveltség megalapozása a játék, a mese és a mozgás nyelvén. Kiemelten foglalkozunk a környezettudatos magatartás erősítésével, az **ÖRÖKÖS ZÖLD ÓVODA** címünk tartalmi megvalósításával. **MADARÁSZOVI** programot működtetünk és beléptünk a **KLIMANÓCSKÁK** közé is. Minden óvodai csoportunkban alkalmazzuk a **VERONIKA** zeneprojekt módszereit. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, egészségmegőrzés szokásainak formálása, mozgás megszerettetése, mozgásfejlesztés is fontos feladunk. A **MOZGÁSKOTTA** módszerrel a mozgás térbeli és időbeli szerkezetének alakításán túl a személyiség komplex fejlesztését valósítjuk meg. Óvodánk **MESEVILÁG** munkaközössége célul tűzte ki, hogy meséket bábozunk, dramatizálunk a gyerekeknek évente több alkalommal a teljes nevelőtestület részvételével, látványos hátterek, dekorációk, jelmezek bábok segítségével. Az **EGYÜTT-ÉRTÜK**

munkaközösség, célja családokkal közös programok megvalósítása.

Óvodánk bár a város legrégebb óvodája, korszerű épülettel rendelkezik. 2020-ban energetikai felújítás történt. 2024-ben a 3 csoport által használt mosdót is felújították. Intézményünk büszkesége a külön épületben található felújított tornaterem. A tornaterem léte sokféle lehetőségeket biztosít számunkra, Rengeteg mozgásfejlesztő eszközünk van, többek között a mozgáskotta program eszközkészlete is megtalálható szertárunkban. Magasan képzett, többdiplomás pedagógusok, képzett dajkák foglalkoznak a gyermekekkel.

KÖZTÁRSASÁG TÉRI TAGÓVODA

Pedagógiai alapelvünk

Családias, befogadó, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó óvodai környezetben a gyermekek megismerése, egyéni igényüknek és fejlődési ütemüknek megfelelően személyiségük komplex fejlesztése.

Célunk

Felhőtlen gyermekkor biztosítása a családi nevelést kiegészítve, a szabad játék támogatásával, élményhez juttatással, a felfedezés örömeinek átélésével, tapasztalatszerzéssel, változatos pedagógiai módszerekkel, eszközökkel, esztétikus környezet alakításával, hagyományokkal, a magyar nemzeti kultúra, a természeti és épített környezet értékeinek megismerésével, megbecsülésével és megóvásával az iskolára felkészülve.

1962-ben épült, 2020-ban felújított két szintes óvodánk Pécs belvárosában nyugodt, csendes környezetben, mint egy zöld sziget fogadja naponta a város minden részéből ide járó gyermekeket.

A gyermekek harmonikus személyiségfejlődése öt vegyes életkorú csoportban, szeretetteljes, családias légkörben valósul meg, ahol kiemelt jelentőségű a szabad játék, a gyermekek anyanyelvi, kognitív és szociális kompetenciáinak fejlesztése a közösség építése, az iskolára való fokozatos felkészítés. Ebben segítségünkre vannak a zöld jeles napok-ünnepek köré szerveződő közös programok, családi délutánok, az évkörhöz kapcsolódó néphagyományok, valamint saját hagyományaink, amelyek közül kiemelten fontosnak tartjuk a Madárkarácsonyt, az első magyar óvodapedagógus emlékére szervezett Teréz napi virágültetést, Autómentes napot-családi délutánt, évszakonkénti terepi tapasztalatszerzést, valamint a Madarak és fák napi egész napos kirándulást, nemzeti ünnephez kapcsolódó sétát a Kossuth szoborhoz, a „Cipősdoboz akciót” - családokkal és a vármegye Zöld Óvodáival közösen végzett adománygyűjtést, illetve az óvodapedagógusok, rendezvényeinkhez kapcsolódó mesejátékát, Márton napi, húsvéti valamint gyermeknapi családi délutánunkat. A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, megfigyelt tapasztalatainkat, amelyeket az iskolába lépés előtti nevelési évben saját kidolgozott játékos feladatainkkal egészítünk ki az OviKréta felületen rögzítjük, félévente a szülőkkel megismertetjük.

Örökös Zöld Óvoda - Zöld Óvoda Bázisintézmény – Környezet-és Természetvédelmi Oktatóközpont

Szakmailag felkészült nevelőtestületünk és valamennyi dolgozónk elkötelezett a környezeti kultúra, egészséges életmód, a környezetvédelem és a fenntarthatóság pedagógiája iránt. A Zöld szellemiség a gyermekek nevelésének alappillére, életforma megalapozása, amely a gyermekeken keresztül a családok szemléletformálását is jelenti a mindennapokban és a jövőt tekintve. Az óvodaudvar kialakítása és folyamatos fejlesztése lehetővé teszi a zöld tartalmak, bázisintézményi, oktatóközponti feladataink széleskörű megvalósítását.

A **játszóudvar részeként kialakított tanösvényünk** a gyermekek napi életének természetes eleme: madárbarát kert, fűszer-és gyógynövénykert, lepkekert, növénystimulátor, veteményes- gyümölcsös kert, időjárás állomás, tematikus forgatóoszlop, valamint a „Felfedező szigete” és kerti tó. A gyermekek játék közben gondoskodnak a növényekről, madáretetőket, madáritatókat feltöltéséről, részt vesznek ültetésben, zöldegek, gyümölcsök, gyógynövények betakarításban, a keletkezett zöld hulladék komposztálásában, az öntözéshez önállóan használják az esővízgyűjtőket. Lehetőségük van madarak, lepkék, rovarok, növények megfigyelésére, összehasonlítására, ok-okozati összefüggések megtapasztalására, következtetésekre. Az energetikai felújítás az esztétikus belső és külső környezet alakítása mellett az energiatakarékosság és fenntarthatóság pedagógiájának megvalósítását segíti, a Klímanócskák program-klímavédelmi gyermek tevékenység szellemiségével összhangban.

Az óvodaudvar adottságaihoz igazodóan a lehető legtöbb időt biztosítunk a gyermekek szabadlevegőn való tartózkodására, mozgásra, szabad játékokra, sportolásra, valamint felfedező sétára, kirándulásra, amelyre az óvoda környéke, valamint a Mecsek kiváló lehetőség.

OVI-FOCI pályánk, illetve csoportszobai keretek között tornaszereink, eszközeink a magyar Mozgáskotta program változatos mozgásformák gyakorlására adnak lehetőséget

Innovatív törekvéseink a környezeti nevelés területén: a zöld, jeles napokhoz kapcsolódó, komplex tevékenységek szervezése a gyermekek részére, valamint az iskolára való felkészülést is támogató Fürge-ürge természetfürkésző foglalkozás sorozat megvalósítása, emellett szemléletformáló, értékteremtő családi délutánok rendezése, jó gyakorlatok, szakmai anyagok kidolgozása és népszerűsítése. „Várostörténeti kalandok Zöld Óvodásokkal” címet viselő programot -oktatási segédanyagot dolgoztunk ki Pécs város kulturális értékeinek-épített környezetének gyermekléptékű megismerésének segítése érdekében, amelyet a vármegye Zöld Óvodái számára is elérhetővé tettünk.

A helyi értékek, a magyar kultúra, néphagyományok gyermekekkel történő megismertetése nevelőmunkánk fontos részét képezi, amelynek minél hitelesebb közvetítése érdekében részt veszünk a Néprajzi Múzeum ünnepekehez, jeles napokhoz kapcsolódó interaktív múzeumpedagógiai foglalkozásain, valamint a Mecsek Táncegyüttes utánpótlás nevelésében.

Óvodánkban működik az „Értünk” Környezeti Nevelés az Óvodában vármegyei szintű szakmai munkaközösség, melynek célja a régió környezettudatosan gondolkodó és cselekvő óvodapedagógusainak önképzése, módszertani fejlődésének segítése. Óvodaközi Báb munkaközösségünk a tárgyi feltételrendszer és az óvodapedagógusok módszertani ismereteinek kiszélesítését segíti.

Nevelőmunkánk tartalmi elemeinek, oktatóközponti bázisintézményi feladataink megvalósításában kiterjedt és folyamatosan bővülő kapcsolati hálónk van segítségünkre.

Az óvodánkban folyó nevelőmunka tárgyi feltételeinek megteremtését a szülők közösségének összefogása, valamint „A Köztársaság Téri Óvodáért Alapítvány” támogatja.

MÓRICZ ZSIGMOND TÉRI TAGÓVODA

Óvodánk 1973. szeptember 1-én Pécs belvárosában nyitotta meg kapuit. Frekventált helyét tovább erősíti, hogy közlekedési csomópontok veszik körül. A korai nyitással – 6 óra - segítjük a szülőket. Nevelőtestületünk a homogén életkorú csoportok szervezését helyezi előtérbe. Intézményünkben 4 csoportban biztosítjuk az óvodai ellátást.

A befogadó, nyitott pedagógiai szemlélettel érzelmi biztonságot nyújtunk és támogatja a gyermekek beilleszkedését, szocializációját. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogatását, integrációját kiemelten kezeljük.

Fő feladatunknak tekintjük a gyermeki személyiségfejlesztést, a felzárkóztatást, az esélyegyenlőség biztosítását. Kiemelten kezeljük az anyanyelvi nevelést. A gyermekek teljes körű fejlesztését - szükség esetén - fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyógypedagógus, logopédus segíti. A családi nevelést kiegészítve biztosítjuk minden gyermek számára, hogy testi, érzelmi, szociális, anyanyelvi és értelmi érettség terén alkalmassá váljon az iskolai életmódra.

Tágas udvarunkon kellemes klímát biztosítanak a nagy fák, melyek árnyékában nagy- és finommozgást fejlesztő játékok találhatóak. Műfüves sportpályán ismerkedhetnek óvodásaink a labdajátékokkal. Sok korszerű mozgásfejlesztő eszközzel rendelkezünk, hiszen fontosnak tartjuk a gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítését. Esztétikusan berendezett csoportszobáink sokféle tevékenységre adnak lehetőséget.

ANYANYELVI NEVELÉS KIEMELT SZEREPE ÓVODÁNKBAN

A jó nyelvi kifejezőkészség az életben való érvényesülés egyik alappillére. Az anyanyelvi képességek megalapozásának legfontosabb időszaka az óvodás kor. Intézményünkben játékoskeretek között biztosítunk lehetőségeket a gyermekek verbális és nonverbális kommunikációjának fejlesztésére.

Az olvasóvá nevelésben óvodánk partnere a Gyermekkönyvtárnak, érdekes programokkal keltjük fel érdeklődést az olvasás iránt.

Hangsúlyos feladataink közé tartozik a koordinált, harmonikus mozgás támogatása. Úgy gondoljuk, a testi képességek, az értelmi struktúrák és szociális képességek fejlesztése a mozgáson keresztül vezet. Ezért változatos eszközök (pl. Mozgáskotta, Veronika, KMT) felhasználásával segítjük a harmonikus mozgás kialakítását.

ZÖLD ÓVODA

Óvodánk elnyerte a Zöld Óvoda címet, melyet 2025-ben újra megpályázunk. Célunk a környezetre gyakorolt hatás szélesítése, a helyes és egészséges életvitel, a **környezetbarát szemléletmód** tudatosítása. A fenntarthatóságra nevelés kifejezi azt a sokszínű nevelő tevékenységet, amely természeti és kulturális értékeink megóvására irányul.

Óvodánk elnyerte a Zöld Óvoda címet, melyet 2025-ben újra megpályázunk. Célunk a környezetre gyakorolt hatás szélesítése, a helyes és egészséges életvitel, a **környezetbarát szemléletmód** tudatosítása. A fenntarthatóságra nevelés kifejezi azt a sokszínű nevelő tevékenységet, amely természeti és kulturális értékeink megóvására irányul.

Szívügyünk a **madárvédelem**. A gyermekekkel közösen töltjük fel a madáretetőket, figyeljük kis vendégeinket az ablakból, illetve az udvari lét során. Óvodánk épületében a kisgyermek és felnőttek is megismerhetik a **szelektív hulladékgyűjtés** fontosságát, ennek lehetőségeit. A városi rendezvények, alapítványok által szervezett programokon veszünk részt, melyek során nem csak az újrahasznosítás, hanem a fenntarthatóságról is új ismereteket szereznek.

A **szülőföld szeretetére nevelés**, magyarságtudat erősítés támogatása keretében megismertetjük a gyermekeket a magyar és helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, valamint a tárgyi kultúra értékeivel, illetve ezen keresztül az őket körülvevő világgal.

A **néphagyományok megismerése**, életben tartása is kiemelt célunk. Ennek megfelelően rendszeresen látogatjuk nagycsoportosainkkal a néprajzi múzeumot. Néptánc oktatás is megvalósul óvodánkban. A néphagyomány jeles napjai, ünnepei, a **zöld jeles napok** gazdagsága számos lehetőséget rejt magában az óvodai alkalmazás terén.

A **klímaváltozás**, mint jelenség a környezetünket érintő egyik legszerteágazóbb problémaforrásává vált az évek során. A gyermekek klímatudatosságra nevelése érdekében csatlakoztunk a Klímanócska programhoz.

Az intézményben fontos szerepet kap a mozgásfejlesztés. Mivel elsődleges szerepet tölt be a gyermekek életében a mozgás, törekszünk az óvodai nevelést változatosabbá és a gyermekek fejlődése szempontjából minőségibbé tenni. A mindennapos tornával, és a heti rendszerességgel tartott tornafoglalkozással kívánjuk segíteni a gyermekek mozgásigényének kielégítését.

FELTÉTELRENDSZER

Személyi feltételek

	Pedagógus munkakörben			Pedagógiai munkát segítők			Egyéb alkalmazottak	Alkalmazottak összesen
	Óvoda-pszichológus	Gyógypedagógus	Óvodapedagógus	Pedagógiai asszisztens	Dajka	Óvodatitkár	Karbantartó-udvaros	
Városközponti Óvoda (székhely)	1	2	13	3	7	4	1	31
Városközponti Óvoda Belvárosi Tagóvodája	-	-	12	2	7	--	1	23
Városközponti Óvoda Bornemissza Gergely Utcai Tagóvodája	--	-	6	1	4	-	1	12
Városközponti Óvoda Köztársaság Téri Tagóvodája	-	-	11	2	6	-	1	19
Városközponti Óvoda Kodály Zoltán Utcai Tagóvodája	-	-	9	1	5	-	1	16
Városközponti Óvoda Móricz Zsigmond Téri Tagóvodája	-	-	8	1	5	-	0,75	14,75
összesen:	1	2	59	10	38	4	5,75	115, 75

Intézményünk valamennyi dolgozója rendelkezik a törvény által előírt végzettséggel. Szakmailag felkészült pedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel. Támogató attitűdjük, személyiségük modell értékű a gyermekek számára. Sikeres óvoda működéséhez nélkülözhetetlen a pedagógusok és pedagógiai munkát segítők szakmai együttműködése, összehangolt munkája. Nevelő munkánkban segítségünkre vannak gyógypedagógusaink, valamint az óvodapszichológus, akik az egész intézményben végzik a munkájukat.

Tárgyi feltételeink

Városközponti Óvoda tagintézményei rendelkeznek a Pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételrendszerrel. Igényeinknek megfelelően fenntartói segítséggel, alapítványi támogatással, valamint pályázati forrásból igyekszünk fejleszteni az eszközállományunkat, felszereléseinket.

Csoportszobáink esztétikusak, világosak, tágasak- biztonságos teret és motiváló környezetet biztosítanak a gyermekek fejlődéséhez, testi-lelki egészségének megőrzéséhez. Minden csoportszobában megjelenik az óvodák egyéni arculata, sajátosságai. A csoportszobák játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségleteik, tevékenységük szerint vesznek részt.

Óvodáink közül négy intézményben megvalósult pályázat útján és fenntartói támogatással az épület teljes körű energetikai felújítása.

Szociális helységekkel, fejlesztő szobákkal rendelkezünk, melyek lehetőséget teremtenek dolgozóink megfelelő munkakörülményeinek megteremtésére, gyermekek komfortérzetének biztosítására, a szülők fogadására.

Fejlesztő szobáinkban valósul meg segítő szakembereinkkel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogató segítése, hátránykompenzálás.

Legtöbb óvodánkban van tornaszoba: a gyermekek speciális mozgásfejlesztésére alkalmasak.

Több óvodában rendelkezünk OVI-FOCI vagy sportpályával. Bozsik foci és a Mozgáskotta eszközrendszerét rendszeresen használjuk.

Minden óvodánkban prioritásként kezeljük a környezettudatosságra nevelést: természetes anyagokat használunk díszítésre, barkácsolásra. Fontosnak tarjuk a szelektív hulladékgyűjtést. Olyan anyagokkal, eszközökkel, tárgyakkal vesszük körül a gyermekeket, melyek esztétikusak, harmóniát nyújtanak.

Természeti kincseket gyűjtünk a gyermekekkel, melyeknek helyet biztosítunk a csoportszobákban. A gyermekek aktívan részt vesznek a növénygondozásban, helyenként az egészségügyi előírásoknak megfelelően az állatgondozásban is segédkeznek. Gyermek méretű kerti szerszámok állnak a gyermekek rendelkezésére.

Udvaraink változatos terepviszonyokkal rendelkeznek: füves, részben beton burkolatúak. Fák, bokrok adnak lehetőséget a gyermekeknek a megfigyelésekre, az élő környezetben való tapasztalatszerzésre. A Zöld Óvoda kritériumrendszerének megfelelően magaságyások, fűszerkert, komposztáló, zöldsége- és virágoskert díszíti az udvarokat. Tollas barátainknak madáretetők állnak rendelkezésre, hogy átvészeljék a hideg időszakot.

Csoportonként homokozók, mozgásfejlesztő játékok állnak a gyermekek rendelkezésére. Jó időben biztosítjuk a nap- és légfürdőzés lehetőségét a gyermekek számára. Nyáron árnyékolókkal, párapukkkal biztosítjuk a hűsölés lehetőségét. Folyadékpótlásra figyelünk, használjuk az ivókutakat.

Szabadban történő mozgáshoz, játékhoz biztosítjuk az elegendő időt, helyet, teret, biztonságos, inspiráló környezetet.

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK, GYERMEKKÉPÜNK, ÓVODAKÉPÜNK

Küldetésnyilatkozatunk

Érzelmileg biztonságos, szeretetteljes környezetben befogadó óvodai neveléssel a gyermekek szocializációjának elősegítése, pozitív személyiségjegyeik erősítése. Legfontosabb értékeinknek a szeretetet, az egyéni bánásmód alkalmazását, élménynyújtást, pozitív életszemléletet és a játék elsőbbségét tartjuk. Világra nyitott gyermekeket kívánunk nevelni, használva a pozitív megerősítés módszerét.

Azt kívánjuk a nálunk nevelkedő gyermekeknek, hogy váljanak a világban jól tájékozódó, nyitott, a világot óvó-védő gyermekké.

Gyermekeképünk

A gyermek sajátos testi-lelki szükségletekkel rendelkező szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben egyedi, fejlődő személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások- beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is- együttesen határozzák meg.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú és befogadó, amely minden gyermek számára biztosítja a személyiség kibontakozásának lehetőségét. Célunk, hogy a gyermekek egyformán magas színvonalú, szeretetteljes légkörben nevelkedjenek, ahol önmagukhoz mérten fejlődhetnek, és ahol meglévő hátrányaik csökkenhetnek.

Gyermekek lelki élete kifinomult, kapcsolataik alakításában az érzelmi megértés érvényesül

Nevelőmunkánk sikerességét fémjelzik az érzelmileg gazdag, környezetében jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő, önmagukat értékelni tudó és másokat elfogadó, együttműködő gyermekek, akik jól érzik magukat a gyermekközösségben.

Óvodai nevelés során a gyermekeket semmilyen előítélet, hátrányos megkülönböztetés nem érhet.

Pedagógusképünk

Az óvodapedagógus magatartásában az elfogadás és a tolerancia dominál, az egyedi másfajta értékek pozitív irányú megközelítése érvényesül.

Jellemzi az optimizmus, a megértő, együttérző, elfogadó és segítőkész gyermekszerepet.

Az óvodapedagógus elsősorú modell, példakép.

Törekszik arra, hogy a gyermek reális énképe és önbizalma kialakulhasson.

Az óvodapedagógus magatartásával segíti a befogadást, munkája során lehetőséget biztosít a gyermek személyiségének kibontakoztatásához, melyhez nélkülözhetetlen a rugalmasság, az önállóság, az innovatív szemlélet, a helyzetfelismerő és döntési képesség megléte.

Az óvodapedagógus képes pedagógiai elveit, nevelési gyakorlatát egyeztetni, bevonja a dajkákat a közösségi élet megszervezésébe és az egészséges életmód szokásainak kialakításába.

Az óvodapedagógusnak igénye van az önművelésre, önfejlesztésre, a szakmai tájékozottságra, szaktudásának fejlesztésére

Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Óvodánk, mint a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője. a gyermek harmadik (esetenként 2,5) életévétől az iskolába lépésig.

Intézményünk személyi és tárgyi környezete, pedagógiai tevékenységrendszere, valamint pedagógiai környezete biztosítja gyermekeink fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Óvodánk, miközben teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióit, megteremti gyermekeinkben a kisiskoláskorhoz szükséges pszichikus feltételeket.

A szülői reziliencia elérése érdekében a szülők- pedagógusok kapcsolatának minőségére és mélységére törekszünk. Ennek megvalósítási formája a befogadó nevelés biztosítása, a gyermekek személyes értékeinek kibontakoztatása, érzelmi támogatás.

A hátrányos helyzetű vagy valamilyen hátránnyal küzdő gyermekeket nevelő intézményeknek, így az óvodának is feladata, hogy az egyenlő esélyeket biztosító tényezők, feltételek létrehozása megvalósuljon intézményes keretek között. Célunk, hogy kompenzáló környezetet és bánásmódot teremtsünk meg.

ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

Alapelveink

-Elsődlegesnek tartjuk a gyermekközpontúságot, a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának segítését, a gyermek személyiségi jogainak tiszteletben tartását oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön a színvonalas nevelésben.

- Szeretetteljes, befogadó óvodai légkörben biztosítjuk a gyermek életkori sajátosságainak és eltérő fejlődési ütemének megfelelő fejlődését, egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. A gyermeket megbecsülés, bizalom, szeretet, tisztelet övezi.
- Az óvodai nevelés során alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Alapelvünk, hogy a gyermek tapasztalatait, érzelmeit és vágyait elsősorban tevékenységein keresztül fejezi ki. Ezért biztosítjuk, hogy a gyermeki tevékenység a nevelési folyamat egészében érvényesüljön, teret adva a szabad játéknak, a mozgásnak, a felfedezésnek és az önkifejezésnek.
- **Pozitív életszemlélet alakítása, amely iránymutatást adhat a gyermekeknek problémák stressz mentes, hatékonyabb kezelésére.**
- Hangsúlyozzuk a szabad játék kiemelkedő szerepét és ezen keresztül a gyermek egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlesztést.
- A szülőkkel együttműködve, nevelési elveiket tiszteletben tartva, esetenként hátránycsökkentő szerepet betöltve biztosítjuk a gyermek fejlődéséhez, neveléséhez szükséges optimális feltételeket.
- Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszeré és tárgyi környezete által, az életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő sokszínű tevékenységgel fejlesztjük a gyermek személyiségét, kognitív, szociális és perszonális kompetenciáit, ***melyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.***
- **A környezet megismertetése és védelme érdekében környezetbarát szemlélet és környezettudatos magatartás kialakítása, fenntarthatóságra nevelés.**
- Óvodánk közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez és a megváltozott elvárásokhoz alkalmazkodó gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- Törekszünk a kiemelt figyelmet igénylő gyermek nevelését támogató szemlélet, valamint az esélyegyenlőséget és hátrányt csökkentő pedagógiai attitűd kialakítására.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.
- Szülői reziliencia erősítése

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Az óvodáskorú korú gyermekek személyiségének sokoldalú, harmonikus fejlesztése, egyéniségének kibontakoztatása. ➤ Pozitív én-kép kialakítása. Boldogságra képes emberré válás segítése. ➤ Hátrányok csökkentése az óvodai tevékenységeken keresztül az életkorhoz és egyéni sajátosságokhoz, valamint az eltérő fejlődési ütemhez igazodva. ➤ A családi nevelést kiegészítve biztosítani minden gyermek számára a testi, érzelmi, erkölcsi, közösségi, anyanyelvi és értelmi képességek kibontakoztatását. ➤ Holisztikus életszemlélettel, ökológiai gondolkodásmóddal környezettudatos nevelés megvalósítása. ➤ Inkluzív pedagógia érvényesítése a kompetencia alapú óvodai nevelés által. ➤ Színvonalas óvodai nevelés, a tagóvodák egyéni arculatának megőrzésével ➤ Prevenció 	<ul style="list-style-type: none"> – Az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. – A pozitív megerősítés, amely nagy hatással van a gyermekek önismeretének fejlődésére, társas kapcsolataira, azok elmélyítésére, valamint az egészséges lelki fejlődésük biztosítására – Az egészséges, biztonságos környezet megteremtése. – Az egészséges életmód iránti igény kialakítása, az egészségmegőrzés, valamint a környezettudatos magatartás szokásainak megalapozása. – A szabad játék - mint a személyiségfejlesztés legfontosabb eszköze – feltételeinek biztosítása – Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása – Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása, az életkori és egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. – A gyermek egyénre szabott fejlesztésének koordinálása, nyomon követése. – A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása. – A fenntarthatóság elvét közvetítő, élmény gazdag, tevékeny mindennapok biztosítása közös tevékenységek során. Tapasztalatok gyűjtése a természeti és az épített környezetről, ok-okozati összefüggések megláttatása, megfigyelőképesség és gondolkodás fejlesztése. – A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlődésének elősegítése, szakember irányításával történő fejlesztése (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal).

AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az egészséges életmód alakítása

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ A gyermek egészséges életmód iránti igényének kialakítása, testi fejlődésének elősegítése. ➤ Testi-lelki elégedettség és harmónia biztosítása az óvodai élet során ➤ A környezettudatos magatartás megalapozása, egészséges életvitel alakítása. ➤ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, komplex fejlesztése, hátrányok kompenzálása, tehetséggondozás. 	<ul style="list-style-type: none"> – A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, fejlesztése. – Egészségi állapotának figyelemmel kísérése, szükség esetén orvoshoz irányítása. – Testi-lelki komfortérzet biztosítása, a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése. – A betegségmegelőző és egészségmegőrző szokások kialakítása. – A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet megteremtése. – Az óvodába lépés pillanatától a gyermek megismertetése a tisztálkodási, testápolási fogápolási szokások szabályaival, sorrendjével. – Lehetőség szerint az egészséges táplálkozás biztosítása, különös tekintettel a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas sós és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére. – A kulturált étkezési szokások kialakítása megfelelő körülmények biztosításával és személyes példaadással, szükség esetén segítségnyújtással. – Az öltözködési szokások fokozatos kialakítása, hangsúlyozva a réteges öltözködés előnyeit. – Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához. – Harmonikus, összerendezett mozgás, és a testi képességek fejlődésének elősegítése. – Mindennapos mozgás biztosítása. – A gyermek mozgásigényének lehetőleg a szabad levegőn történő biztosítása. Testi képességeinek, edzettségének, állóképességének fejlesztése rendszeres mozgással, megfelelő

	<p>eszközökkel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása. - Megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenció és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.
--	---

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése	
A helyes életritmus kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos és rugalmas napirend kialakítása, ismétlődő tevékenységek biztosítása, különös tekintettel a gyermek élettani szükségleteire, valamint az intézmény nyitva tartására. - Nyugodt biztonságos légkörben történő, a gyermekek életkorához igazított szokás – normarendszer felállítása, figyelembe véve a gyermek egyéni fejlettségét. - Az egészséges állapot örömteli megélése, harmonikus élet értékévé való tisztelete
A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése	<p><u>A táplálkozás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az óvoda központi étrendjét lehetőség szerint kiegészítjük (a szülők segítségével) vitamindúsabb zöldségekkel, gyümölcsökkel, ezekből a gyermekek által készített ételekkel, italokkal (frissen préselt gyümölcslevek, saláták, stb.). Lehetőség adódik ételmiszerhygiéniai, hulladékkezelési szokások kialakítása, ételkészítési ismeretek bemutatására. - Kiemelt figyelmet fordítunk a magas cukortartalmú ételek, italok, a magas só-és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére. Ösztönözzük gyermekeinket a zöldségek, gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztására. - A program lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek a közösségben megismerkedjenek különböző, számukra eddig ismeretlen ételek ízével, elkészítési módjával, modellt nyújtva ezzel a családoknak a korszerűbb táplálkozás kialakításához. - Biztosítsuk, hogy a nap bármely időszakában ihassanak a gyermekek annyi folyadékot, amennyit kívánnak.

A testápolás

- A gyermekek egészségének védelmét, testük gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és igényük kialakulását szolgálja.
- Az óvodapedagógus érezze át ennek jelentőségét és maga is működjön közre az ápolási szokások alakításában. **Takarékos víz használat fontosságának tudatosítása, elmélyítése.**
- Törekedjék a gyermekekkel bensőséges kapcsolat kialakítására, alkalmazkodják a gyermekek egyéni igényeihez, otthonról hozott szokásaihoz is.
- A bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztántartásához teremtsék meg a feltételeket úgy, hogy a gyermekek fokozatosan, önállóan végezhessék ezeket a teendőket.
- Az óvoda helységeinek kifogástalan tisztaságának biztosítása, az eszközök, használati tárgyak folyamatos ellenőrzése, karbantartása, balesetforrások elhárítása.
- *A gondozásban résztvevő felnőttek fő elve a tapintat és a türelem legyen, a személyes mintaadással karöltve.*

Az öltözködés

- Védekezés az időjárás változásai ellen, de egyúttal fejleszti a gyermekek izlését, önállóságát is.
- A gyermekek óvodai öltözéke legyen kényelmes, biztonságos, egészséges.
- A lábbeli legyen kényelmes, amely tartja a gyermek bokáját.
- Ajánlatos a többrétegű öltözködés, amely azonban nem terheli, gátolja a gyermeket a mozgásban.

A pihenés

- Az óvadás gyermek napirendjében nagyon fontos szerepet kap.
- Legfontosabb a *nyugodt légkör biztosítása* (az altatás hangulatához illő mese, halk zene), a gyermekek *egyéni alvási igényének és szokásainak figyelembevétele* (alvós állat, kendő.) a szükséges *tárgyi és személyi feltételek* megteremtése.

A mozgás

- Lehetőség nyújtása a biztonságos, mindennapos mozgásos tevékenységre szabad és kötött formában egyaránt

	<ul style="list-style-type: none"> - A sokféle mozgáslehetőség, melyet programunkkal biztosítunk, kedvezően befolyásolja az egész szervezet fejlődését. Hozzájárul a légző-és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont-és izomrendszer teherbíró-képességének növeléséhez. - A mozgáshoz kapcsolódó gondozási feladatok elősegítik a helyes higiénés szokások kialakítását is. - Óvodapedagógusaink feladata, hogy megteremtsék a feltételeket a gyermekek egészséges fejlődéséhez (jó levegőjű, tiszta, biztonságos környezet) és lehetőleg minél több időt töltsenek a szabadban (séták, kirándulások, szabad játék, stb.) - Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységekben a gyermekek szívesen vesznek részt. A pozitív élmények újabb cselekvésre ösztönzik őket, így a mozgás beépül a gyermek spontán tevékenységeibe, szokássá, igénnyé válik.
<p>A gyermekek egészségének védelme, edzése</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nagy hangsúlyt kell fektetni a higiéniai szabályok betartására (a környezet tisztántartása, fertőtlenítés, levegőcsere stb.) az esetleges fertőzések kialakulásának, terjedésének meggátolására, a betegségmegelőzésre. - Az óvodai orvosi vizsgálatok alkalmával kiszűrt eltérésekről az óvodapedagógus tájékoztassa a szülőt, hogy az szakorvosi vizsgálatot kérhessen - A gyermekek <i>testi épségének védelme és a baleset-megelőzés</i> magába foglalja a személyi-és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak ellenőrzését és karbantartását, a hibaforrások megszüntetését. A tipikus gyermekbalesetek elkerülése állandó felnőtt kontrollt, a tevékenységek figyelemmel kísérését igényli. - A <i>testi edzettséget</i> a levegő, a víz, napfény együttes hatása biztosítja. Ennek érdekében minden nap - ha lehet kétszer is - tartózkodjanak a gyermekek a szabadban, az időjárásnak megfelelő ruházatban. - További edzési lehetőséget kínál a kerékpározás, rollerezés, téli időszakban a szánkózás, csúszkálás. - A fentiek, megvalósulása hozzájárul a derűs, érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtéséhez, így kialakulhat az igény a későbbi egészséges életvitelre.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A kialakított napirendet, életritmust elfogadja, benne otthonosan mozog.
- A testápolás körében kialakított szokásokat önállóan, felszólítás nélkül végzi.
- Személyi tisztasága, a gondos mosakodás, fésülködés, fogmosás belső igényévé vált. Önálló elvégzése készség szintjén áll.
- Kialakult esztétikus, kulturált étkezés iránti igénye. Folyadékot biztonsággal tölt, az evőeszközöket megfelelően használja.
- Ügyel az esztétikus terítésre, higiénikus étkezésre. Étkezés közben halkán beszélget, helyes, természetes testtartással ül.
- Ismeri az egészséges táplálkozás alapjait.
- Helyesen, megfelelő sorrendben öltözködik, vetkőzik, ruháját rendben a helyére teszi.
- Változatos időjárási viszonyok mellett is kitartóan képes a szabadban való mozgásra, sétára.
- Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően fejlődnek kondicionális képességei, fejlődik mozgáskoordinációja. Mozgása egyéni fejlettségéhez igazodva harmonikus, összerendezett.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- Igényli a mindennapos mozgást.
- Szükségletének megfelelően önállóan, helyesen használja a zsebkendőt, a WC-t, az egészségügyi szabályok betartásával.
- Megjelenik a szépre, izlésesre törekvés, figyel küllemére, a környezetében igyekszik rendet tenni. A bútorokkal, eszközökkel óvatosan bánt, vigyáz rájuk.
- A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott, érdeklődésével készen áll az iskolai életmód megkezdésére.
- Szeretik és óvják környezetüket, igyekeznek benne rendet tartani. Kialakul a gyermekek környezettudatos szemlélete, - a természet védelméhez, megóvásához kapcsolt szokások rögzülnek. Egészségesen, tudatosan étkeznek.
- A speciális nevelést igénybe vevő gyermekek- önmagukhoz képest az óvodai élet minden területén fejlődnek, belsővé válik az egészségtudatos magatartás

Egészségfejlesztési programunk

Céljaink	Feladataink		
<p>A teljes körű egészségfejlesztés, hogy az óvodánkban eltöltött idő alatt minden gyermekünk részesüljön a teljes testi-lelki jólétet, egészségét, egészségi állapotát kedvezően befolyásoló egészségfejlesztő tevékenységekben.</p>	<p>Szomatikus egészségfejlesztés</p>	<p>Szociálhigiénés egészségfejlesztés</p>	<p>Pszicho-higiénés egészségfejlesztés</p>
	<p>Személyi higiénia fejlesztése Környezeti higiénia fejlesztése Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása A betegségek megelőzésére nevelés Napi rendszeres testmozgás, testedzés Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás</p>	<p>Egészséges életvezetés Stressz kezelés Egészségre káros szokások megelőzése Érzelmi nevelés</p>	<p>Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés Egészségnpszerűsítő feladatok tevékenységek</p>
<p>Területei:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Egészséges táplálkozás ➤ Mindennapos mozgás ➤ Testi és lelki egészségfejlesztés ➤ Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás ➤ Személyi és környezeti higiéné ➤ Egészség megóvására nevelés ➤ Bántalmazás megelőzése 	<p>Korszerű egészségnevelési elveket figyelembe véve arra törekszünk, hogy az egészségfejlesztés és annak megvalósulási formái az óvodai nevelés folyamatában rendszeresen működjenek, a gyermek és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgáljanak. Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek életkori, biológiai és társadalmi sajátosságait- folyamata az óvodai nevelésben kulcskompetencia kialakítását igényli- sajátos szemlélet és magatartásforma. A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkenése.</p> <p>Egészség fogalma: „Az egészség a teljes testi, mentális és szociális jóllét állapota, és nem csupán betegség- vagy fogyatékosság-nélküliség.” WHO</p>		

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Céljaink	Feladataink
<p>➤ Családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes, derűs, kiegyensúlyozott légkörben a gyermek érzelmi biztonságának kialakítása, lelki egyensúlyának megteremtése, erkölcsi tulajdonságainak, egyéni sajátosságainak, képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése, a személyes és szociális kompetenciák kialakítása.</p> <p>➤ A gyermekek számára állandó, bizalmat adó értékrendet közvetítünk, amely segíti eligazodásukat a mindennapi helyzetekben.</p> <p>➤ A gyermek érzelmileg kötődjön az óvodai közösséghez, társaihoz és az őt nevelő felnőttekhez, hiszen ez alapozza meg önbizalmát, szociális érzékenységét és együttműködő készségét.</p> <p>➤ Érzelmi intelligencia fejlesztése.</p>	<p>Pozitív érzelmi hatások közvetítése a gyermek felé, már az óvodába lépés pillanatától:</p> <ul style="list-style-type: none"> - óvodapedagógusok, dajkák személyiségével (empátiás készség, az elfogadás készsége, az egyedi, különböző értékek elfogadása), valamint a nyugodt, meleg, befogadó, családias légkör megteremtésével a gyermek biztonságérzetének és pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a beszoktatástól az óvodáskor végéig. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatában pozitív attitűd dominanciájának megjelenése, érzelmi töltés alakuljon ki. - Az óvodai életben következetes szabályrendszerrel, pozitív minták nyújtásával és szeretetteljes, elfogadó légkörben biztosítjuk azokat az alapértékeket, amelyek hozzájárulnak a gyermekek erkölcsi érzékének, szociális kapcsolatrendszerének és harmonikus személyiségének fejlődéséhez. - Az óvodás gyermek nevelése annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól. - Az együttélés, egymás mellett élés során a gyermek szociális érzékenységének, éntudatának fejlesztése, teret adva önkifejező törekvéseinek. Igény kialakítása a gyermekben kérés nélkül is egymás segítésére, a közösség tagjaival való együttérzésre. Megfelelő identitás kialakulásának, empátiás készség fejlődésének segítése. - Lehetőség teremtése a gyermek természetes társas szükségleteinek kielégítésére. Az érzelmekre épülő kapcsolatok erősítése gyermek-gyermek, gyermek felnőtt között. - Konfliktushelyzet megoldásában, érzelmi megnyilvánulásaiban a közösség által elfogadott normák dominanciájára való ösztönzés (önfegyelem, különbözőségek elfogadása, tisztelete, tolerancia, öröm, bánat, elutasítás, düh). - A szocializáció szempontjából különös jelentőségű közös élményeken alapuló tevékenységek folyamatos biztosítása a gyermek számára.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ A környezethez fűződő pozitív érzelmek alakítása, a természeti környezet tisztelete. ➤ Környezettudatos életvitel és viselkedés formálása, erkölcsi tulajdonságok, az akarati élet, a szokás és normarendszer alapozása ➤ Inkluzív pedagógia megvalósítása ➤ Szociális érdeklődés felkeltése 	<ul style="list-style-type: none"> - Az erkölcsi tulajdonságok, a szociális aktivitás fejlődésének elősegítése, a csoportra jellemző szokás és normarendszer megalapozása, természetes szituációkban történő kialakítása és elsajátíttatása a gyermekkel. Az együttélés alapvető normáinak megalapozása az udvariassági formák betartásával, gyakoroltatásával úgy, mint: köszönés, megszólítás, mások iránti tisztelet, megbecsülés. - A gyermek nyitottságára építve a természeti és az emberi környezetben megmutakozó jóra és szépre való rácsodálkozás képességének kialakítása, annak tiszteletére és megbecsülésére nevelés. Az életkori sajátosságoknak megfelelő személyes megtapasztalás útján lehetőség biztosítása a szűkebb és tágabb környezet megismerésére, mely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek a hazaszeretet, a szülőföldről és a családdal való kötődés alapja. - Az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozói kommunikációjának, bánásmódjának, egymással való viselkedésmódjának modellként való megjelenése. - Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek önálló személyiségének elfogadása, differenciált fejlesztése - Együttműködés a kiemelt figyelmet igénylő gyermek esetében az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel
---	---

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

- *A biztonságos, kiegyensúlyozott légkör, a szeretetteljes bánásmód* az első számú követelmény. Az ilyen légkörben kialakuló érzelmi kötődés - társ- és felnőtt-egyetlenként - olyan alaphangulatot ad, ami kapcsolatteremtésre, cselekvésre, játékra ösztönöz.
- A gyermekek életterét úgy tervezzük és alakítjuk, hogy az barátságos, otthonos és praktikus legyen. A gyermekek maguk is hozzájárulhatnak a csoportszoba szebbé, otthonosabbá tételéhez ötleteikkel, elképzeléseikkel, egyéni gyűjtéseikkel.
- Minden óvodai csoportnak van hagyománya, sajátos szokásrendszere, amely egyéni színezetű légkört biztosít, és erősíti az összetartozást, együttérzést.
- A gyermekek *társas kapcsolatainak* alakulásához gazdag, tevékenykedtető életet biztosítunk, amelyben a közös élmények által formálódik egymáshoz való viszonyuk, kibontakoznak a csoportra jellemző erkölcsi szabályok, normák.

- Ahhoz, hogy a gyermeknek pozitív kapcsolata alakuljon ki, jól kell éreznie magát a csoportban.
- Ebben kiemelkedő szerepe van az óvodapedagógusnak és az óvoda valamennyi alkalmazotjának - egyrészt, mint *modell*, másrészt a gyermekek értelmes élettevékenységének, környezetének *szervezője*.
- Óvodapedagógusaink, és a pedagógusokat segítő dolgozók magatartására, kommunikációjára jellemző, hogy határozott, ugyanakkor barátságos, szeretetteljes, őszinte. Mindig megértésre, toleranciára törekednek. Olyan szokásrendszert és napirendet alakítanak ki, amely minden tevékenységre megfelelő időt és helyet biztosít. Támogatják a gyermekbarátságok kialakulását.
- A gyermekek pozitív értékelése az egyéni igényeikhez, szükségleteikhez és fejlettségükhöz igazodó hangsúlyokkal és gyakorisággal történik.
- Próbálunk minél több közös programot szervezni kicsi és nagy óvodások együttműködésére.
- *Arra törekszünk, hogy érdeklőtte tegyük a szülőket a csoportélet hagyományainak kialakításában, ápolásában, alapozunk véleményeikre.*
- A *gyermek - gyermek* közötti kapcsolat a személyiségfejlesztés fontos eszköze. Alkalom a sokoldalúságra és az összehasonlításra. Lehetőség a tapasztalatszerzés útjának lerövidülésére, a probléma többirányú megközelítésére és a rugalmas gondolkodásmódra. Másrészt a kortárs is modell a gyermek számára.
- *A kortársi kapcsolatok* szerepe nagy hatású a szocializációban. Felelősek vagyunk azért, hogy a csoport szociális atmoszférája hogyan alakul. *A szocializáció folyamatában figyelünk, hogy a gyermekek „én-tudata” megerősödjék, „én-képük” a különböző tevékenységek során és a kapcsolatokban differenciálódjék.*
- Személyes óvónői példán keresztül kialakul a gyermekekben *önmaguk és mások tisztelete, a különbözőség elfogadása*. A testi, lelki problémával küzdő, sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek szocializációját kiemelt figyelemmel kísérjük. A gyermekek legyenek képesek elfogadni a környezetükben levő emberi kapcsolatok sokféle megnyilvánulását. Tegyenek különbséget pozitív és negatív viselkedésformák között.
- Tegyük lehetővé, hogy a konfliktusok kezelését lehetőleg önállóan oldhassák meg.
- Határozzuk meg az együttélés *normáit és szokásait*. A közösségi élet szokásainak és az együttműködés szabályainak alakításában aktivizáljuk a gyermekeket.
- Alapozzuk meg a helyes *viselkedést*, mutassunk követendő példát.
- A közös élmények és együttlétek erősítsék a *gyermekek erkölcsi tulajdonságait*: együttérzést, toleranciát, mások érdekeinek figyelembevételét, igazságosságot, felelősséget, lelkiismeretességet, segítőkészséget, őszinteséget, az önzetlenséget, stb. Fejlődjenek *szociális érzelmeik*: az érzelmi beleélés képessége, saját érzelmek kifejezésének képessége. Viselkedésben, kommunikációban a szép, mint érték felismerése.

- *Ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek a hazaszeretet, szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja.*
- **Pozitív hozzáállás, önbizalom erősödése.**
- **Pozitív attitűdökkel viseltessenek az élővilág, a harmonikus, szép környezet fenntartásáért.**
- **Tegyük lehetővé számukra, hogy a környezetet, a növény és állatvilágot élményszerűen ismerhessék meg. Láttassuk meg a tárgyi, emberi környezetben a szépet.**
- **A nehezen szocializálható, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése, fejlesztése érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk a megfelelő szakemberekkel.**

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Kötődik gyermektársaihoz, az őt körülvevő felnőttekhez.
- Igényli a csoportban kialakult szokás és normarendszer alkalmazását.
- Az udvariassági formák betartásával kommunikál.
- Érdeklődik a felnőttek és társai iránt, türelmesen meghallgatja őket.
- Képes kezdeményezni, saját és társai feladatait elfogadni.
- Szívesen tevékenykedik társaiért.
- Kompromisszumra, kooperációra képes.
- Erkölcsi és közösségi magatartása életkorának megfelelő.
- Elfogadja a különbözőséget.
- Szeretettel fogadja a csoportba érkező új gyermekeket vagy vendégeket.
- A konfliktus helyzeteket felnőtt beavatkozása nélkül, megfelelő módon képes megoldani.
- Kialakult én-tudata, a szabad, önálló tevékenységek utáni vágya.
- **Boldog, pozitív énképpel rendelkező gyermekek, akik szívesen állnak a megoldandó feladatok elé.**
- Felismerik szűkebb és tágabb környezetük hagyományait.
- Kialakult a természeti és társadalmi környezet megbecsülésére, védelmére való odafigyelés.
- Nemzeti identitás belsővé válása

Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kifejező beszédképesség kialakítása, mely a gyermeket képessé teszi arra, hogy kapcsolatokat teremtsen, gondolatait, tapasztalatait és érzelmeit kifejezésre juttassa a külvilág felé. ➤ A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő spontán és tervezetten szerzett tapasztalataira, élményeire építve változatos tevékenységek által, további élményeket, tapasztalatokat szerezzen a természeti és társadalmi környezetről, váljon alkalmassá az iskolai élet megkezdésére ➤ Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges képességek elérése ➤ Nyelvi hátrányok csökkentése. 	<ul style="list-style-type: none"> - Az óvoda dolgozóinak beszédkultúrájával történő példamutatás (beszélő környezet biztosítása, helyes mintaadással, szabályközvetítéssel). - Egyértelmű metakommunikációs jelzések alkalmazása. - Beszélgetések során a gyermek kommunikációs készségének felmérése (beszédkedv, szókincs, beszédértés). - Az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére nevelés közben a gyermek beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, támogatása, helyes minta és szabályközvetítéssel. - A gyermek nyelvhasználatának, beszédtechnikájának fejlesztése a kifejezővé válás érdekében, mint például: hangerő, hangszín, artikuláció, mimika, légzéstechnika. - Kommunikációs készség fejlesztése, szókincsbővítés, a gyermek számára ismeretlen szavak értelmezésének segítése. - A gyermek példamutatással történő ösztönzése mások (társak, felnőttek) meghallgatására. - Anyanyelvi játékokkal a gyermek beszédészlelésének, auditív észlelésének, figyelmének, verbális emlékezetének fejlesztése. - Ötéves kor után fennmaradó beszédhibák esetén a gyermek szakemberhez irányítása. - A spontán és tervezetten szerzett gyermeki tapasztalatok, ismeretek rendszerezése és célirányos bővítése. - Lehetőség biztosítása a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlásra közös élmények és tevékenységek által, a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetben. - A képességek, részképességek megfelelő szintű fejlettségének eléréséhez játékos tevékenységek tervszerű, differenciált szervezése.

	- A pedagógiai munkánk hatékonyságának elősegítése a gyermek folyamatos megfigyelésével, egyéni fejlődésének nyomon követésével, indokolt esetben szakemberhez irányításával

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

- Az anyanyelvi nevelés átszövi az óvodai élet minden pillanatát, a tevékenységi formákat, a játékot, a sétát, a kirándulást, a munkát, a gondozást.
- Ép idegrendszer, ép hallás és ép beszédszervek mellett a beszédfejlődéshez elengedhetetlen a **pozitív érzelmi viszony létesítése**, a beszélő és beszéltető emberi környezet.
- Építsünk a gyermek kíváncsiságára, megismerési és utánzási vágyára. Vegyük figyelembe a gyermek játékosságát, mozgásigényét.
- Változatos, **sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, komplexitásra épülő tervszerű és spontán szerzett ismeretek** rendszerezése, bővítése, különböző élethelyzetekben való gyakorlása ébren tartják a vágyat a környező világ megismerésére.
- Az óvadás gyermek elsősorban érzelmi mintakövetéssel tanul, így fokozottan igaz, hogy az *óvodapedagógus minden megnyilatkozása modellértékű*. Nyelvhasználata legyen kifogástalan. Mondanivalóját tiszta kiejtéssel, jól artikuláltan, egyszerűen, de változatosan, szemléletesen és természetes hangon közölje a gyermekkel. Kérdéskultúrája ösztönzőleg hasson a gyermekek beszédére, kérdéseikre mindig válaszoljon.
- A gyermekekhez fűződő viszonyában legyen **elfogadó, együttműködő**, a kapcsolatteremtésben kezdeményező. Legyen **támogató**, határozott és következetes. Kísérje figyelemmel a gyermekek egyéni beszédfejlődését. Ismerje fel a beszédhibákat, és súlyosabb esetekben a gyermeket idejében irányítsa logopédushoz.
- A fejlesztésben nagy jelentőséget tulajdonítunk *az anyanyelvi játékoknak*, melyek a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva beépülnek a mindennapi életbe.
- A beszéd által gazdagodnak a gyermek ismeretei, növekedik tájékozottsága, **biztonságérzete, bátorsága**.
- Előkészíti a gyermeket az irodalmi élmény befogadására, fejleszti esztétikai érzékét, mélyíti érzelmeit, kulturált magatartásának részévé válik.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermek összefüggően beszél, elbeszélése folyamatos, aktívan használja kibővült szókincsét.
- Türelemmel meghallgatja társait, és az óvodapedagógus beszédét, kérdéseit, válaszait ahhoz igazítja.
- Grammatikailag helyesen, érthetően, megfelelő hangsúllyal beszél, összetett mondatok alkotására is képes.
- Beszédét gesztusokkal, arcjátékkal kíséri.
- Tisztán ejt minden hangot.
- Képes képolvasásra, a látott képről történetet alkot.
- Bővített mondatot hibátlanul visszamond.
- Képes hangok differenciálására.
- Verset, mondókát emlékezetből felidéz.
- Az óvodás gyermek kíváncsi, nyitott, érdeklődő a környező világ befogadásában.
- A gyermek képzelete, alkotóképessége, kreativitása egyedi vonásokat mutat.
- Képes meglévő ismeretei bővítésére, rendszerezésére.
- Szándékos figyelmének időtartama életkorának megfelelő.
- Meglévő ismereteit kreatívan, új helyzetben is alkalmazza.
- Feladatai megoldásában önálló és kitartó.
- Logikus gondolkodása, problémamegoldó képessége életkorának megfelelő.
- Különbséget tud tenni igaz és hamis állítások között
- Gondolkodásuk egyre inkább elemi konkrét gondolkodássá alakul. Ez teszi lehetővé környezetük változásainak, megértését, értelmezését, a lehetséges „jó megoldások” és saját helyük, szerepük megtalálását

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI, SZERVEZETI KERETEK

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Célunk, hogy az óvodai nevelőmunka középpontjában minden esetben a gyermek álljon. Nevelésünk a gyermek egyéni szükségleteire, képességeire és fejlődési ütemére épül, biztosítva számára a szeretetteljes, biztonságos környezetet, ahol kibontakoztathatja személyiségét és önmagához képest fejlődhet. ➤ Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek során a gyermekek képességeit és készségeit fejlesszük, elősegítve az iskolai élethez való zökkenőmentes alkalmazkodást. A tevékenységek a gyermekek egyéni fejlődési ütemére épülnek, figyelembe veszik a személyes erősségeket és fejlesztendő területeket, biztosítva a harmonikus személyiségfejlődést és az önbizalom erősítését. ➤ A gyermekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő életritmus és rendszeresség kialakítása, az ismétlődések által érzelmi biztonság megteremtése. ➤ Óvodakötelezettség teljesítése. ➤ A gyermekek egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez folyamatos és rugalmas napirend, hetirend biztosítása ➤ A napirend és hetirend kialakításával megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek biztosítása, 	<ul style="list-style-type: none"> - Feladatunk, hogy az óvodapedagógus személyes jelenlétével, elfogadó, segítő és támogató attitűdjével biztosítsa a gyermek számára a fejlődéshez szükséges biztonságos légkört. Törekszünk arra, hogy a pedagógus példamutató magatartása, viselkedése és értékrendje mintaként szolgáljon a gyermekek számára, és a nevelés egész időtartama alatt folyamatosan jelen legyen. - Feladatunk, hogy az óvodapedagógusok és az óvoda működését segítő alkalmazottak tevékenységét összehangoljuk, biztosítva ezzel a nevelőmunka eredményességét. Törekszünk arra, hogy minden dolgozó aktívan hozzájáruljon a gyermekek harmonikus fejlődéséhez, és támogassa az óvodai program céljainak megvalósulását. - Minőségi óvodai neveléshez való egyenlő hozzáférés biztosítása - A gyermekek szükségleteit, igényeit figyelembe véve a stabilitás, folyamatosság, rendszeresség, rugalmasság jegyében szervezett napirend, hetirend kialakítása - A napirend igazodjon a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. - A gyermek komfortérzetéhez szükséges optimális körülmények biztosítása - Folyamatos szabad játék lehetőségeinek megteremtése - A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása

	<ul style="list-style-type: none">- A gondozást kiemelten kezeljük, mivel az óvodapedagógus a gondozás során nevel, építi kapcsolatait a gyermekkel, segíti önállóságának fejlődését együttműködve a gondozást, nevelést segítő.- Az óvodai élet megszervezése során biztosítjuk a személyes interakciókat, az élőlávás mesét és a közösségi játékelményeket. Törekszünk arra, hogy a gyermekek mindennapjai élményekben gazdagok legyenek, és lehetőségük legyen a társas kapcsolatok, az együttműködés és a kreatív önkifejezés fejlesztésére.- A tevékenységbe ágyazott tanulás komplex készség és képesség fejlesztésének megteremtése (hely, idő, eszköz, élmény)- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését megfelelően képzett szakember bevonásával biztosítjuk. A fejlesztés során együttműködünk a pedagógusokkal és a családokkal, hogy a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó, személyre szabott támogatást kapjanak a harmonikus fejlődéshez.- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek nevelése során lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára, hogy megismerjék egymás kultúráját és anyanyelvét. Törekszünk a befogadó, elfogadó légkör kialakítására, amely elősegíti a különböző kultúrák iránti tiszteletet és az egymás iránti megértést.
--	---

Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység megvalósítása

Irányelvek	Szervezeti keret	Pedagógiai alapelvek
<p>A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.</p> <p>A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni, iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben részt kell venniük.</p> <p>A kritériumorientált pedagógiai szemlélet lényege, hogy a gyermek teljesítményét nem más gyerekekhez hasonlítjuk, hanem előre meghatározott,</p>	<p>Időbeosztás: a napi 45 perces időkeret biztosítása, a gyermekek terhelhetőségének megfelelően.</p> <p>Csoportos és egyéni foglalkozások: 5-35 perces csoportos tevékenységek, illetve lehetőség szerint kis létszámú csoportok, esetleg egyéni fejlesztés a hatékonyság növelésére.</p> <p>Tér biztosítása: ha az infrastruktúra engedi, külön fejlesztő tér használata, ahol nyugodtan, zavartalanul dolgozhatnak a gyerekek.</p> <p>Szakmai együttműködés segítő szakemberekkel: az óvodapedagógus és a fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus összehangolt munkája a fejlesztési célok eléréséhez.</p> <p>Eszközök és módszerek: változatos, életkorhoz illeszkedő fejlesztő eszközök és játékos módszerek biztosítása.</p> <p>Módszertani szabadság: Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek megvalósításában a pedagógus módszertani szabadsága biztosított. A pedagógus saját szakmai kompetenciája, tapasztalata és a gyermekek aktuális szükségletei alapján választhatja meg az alkalmazott módszereket,</p>	<p>Gyermekközpontúság: A fejlesztő tevékenység a gyermek egyéni szükségleteire, képességeire és érdeklődésére épül. A gyermek aktív részvételére, motivációjára és önkifejezésére építünk.</p> <p>Célirányosság elve: Minden tevékenység mögött világos, tudatosan megfogalmazott fejlesztési cél áll.</p> <p>Differenciálás: A tevékenységek a gyermek egyéni terhelhetőségéhez és fejlettségi szintjéhez igazodnak, figyelembe véve az eltérő képességeket és fejlődési ütemeket.</p> <p>Játékosság és élményalapúság: A fejlesztő feladatok játékos, élményszerű formában valósulnak meg, hogy a gyermekek motiváltak legyenek, és pozitív tapasztalatokkal gazdagodjanak.</p> <p>Rendszeresség és folyamatosság: A fejlesztő tevékenységek napi rendszerességgel történnek, biztosítva a folyamatos fejlődést és a készségek stabilizálódását.</p> <p>Aktív részvétel és együttműködés: a tevékenységek során a gyermek ne passzív befogadó, hanem aktív cselekvő legyen.</p> <p>Komplexitás elve: Több képességterület egyidejű fejlesztése. Egy-egy tevékenység</p>

<p>egyértelműen leírt elvárásokhoz (kritériumokhoz) mérjük. <i>A fejlődést a gyermek saját korábbi állapotához és a meghatározott kritériumhoz viszonyítjuk.</i></p>	<p>munkaformákat és eszközöket, mindig szem előtt tartva az ONAP és a helyi pedagógiai program célkitűzéseit. A módszertani szabadság garanciája annak, hogy a fejlesztés játékos, élményszerű és a gyermek egyéni fejlődési üteméhez igazodó legyen.</p> <p>Pedagógiai innovációk: Óvodánk kiemelt feladatának tekinti a nevelési gyakorlat folyamatos megújítását, a korszerű pedagógiai eljárások, módszerek és eszközök beépítését. Az innováció célja, hogy a gyermekek nevelése és fejlesztése a mai kor elvárásainak megfelelő, ugyanakkor gyermekközpontú és élményszerű legyen. Ennek érdekében hangsúlyt fektetünk a játékalapú tanulás erősítésére, a komplex tevékenységformák – projektek, témahetek – alkalmazására, valamint a differenciált fejlesztés és az inklúzió hatékony módszereinek érvényesítésére.</p>	<p>többféle tanulási csatornát aktiváljon (auditív, vizuális, kinezetikus). A tevékenységek kapcsolódjanak az óvodai élet más területeihez is- integrálás (mese, zene, mozgás, környezet).</p> <p>Esélyegyenlőség és befogadás: Minden gyermek számára hozzáférést biztosítunk a fejlesztő tevékenységekhez, támogatva az önbizalom, a szociális készségek és a harmonikus személyiség fejlődését.</p> <p>Értékközvetítés és szociális készségek fejlesztése: A tevékenységek során a gyermekek megismerik és gyakorolják a közösségi együttműködés szabályait, kulturális értékeket és a társas kapcsolatokhoz szükséges készségeket.</p> <p>Rugalmasság és adaptivitás: A pedagógus alkalmazkodik a csoport aktuális állapotához, egyéni szükségletekhez.</p>
--	---	--

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

- A nevelés céltudatos megszervezése során alakítjuk ki a gyermek óvodai életrendjét, időbeosztását.
- A hetirend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, érzelmi biztonságot nyújtó óvodai környezet megteremtését. A gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenységek és a pihenés megfelelő egyensúlya.

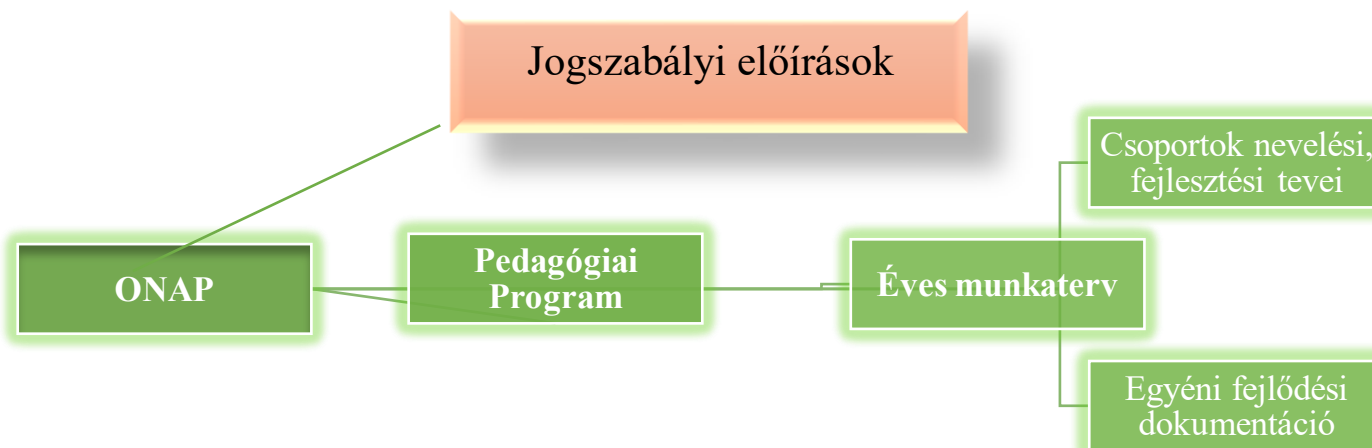
- A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakozását. A napirenden belül a legtöbb időt a gyermek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja.
- **Az együttműködő képességet és feladattudatot a növekvő időtartamú 5-35 perces csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével fejlesztjük.**
- Az óvodai élet megszervezésében figyelembe vesszük az óvodák helyi sajátosságait, a gyermek fejlettségi szintjét, valamint az óvodapedagógusok módszertani szabadságát.
- Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek a személyisége meghatározó a gyermek számára. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekkel történő foglalkozások, tevékenységek mindegyike óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével valósul meg.
- Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység során kiemelt figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre. Fejlesztésük egyéni szükségleteikhez, képességeikhez és terhelhetőségükhöz igazodik, amelyben a differenciált pedagógiai módszerek, a személyre szabott feladatok és a fokozatosság elve érvényesül. A tevékenységek megvalósítása során biztosítjuk a speciálisan képzett szakemberek közreműködését, valamint az óvodapedagógus és a fejlesztőpedagógus együttműködését. Célunk, hogy az SNI és BTMN gyermekek is sikerélményhez jussanak, önbizalmuk erősödjön, és a későbbi iskolai beilleszkedésük minél zökkenőmentesebbé váljon.
- A tanköteles kort megelőző nevelési évben az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység napi 45 perces időkeretben épül be a csoport napirendjébe. E tevékenység szervezésénél kiemelten figyelembe vesszük a gyermekek terhelhetőségét, figyelmi kapacitását, valamint a délelőtti időszakban biztosítjuk annak megvalósulását.

Napirend		Hetirend
6 ⁰⁰ - 6 ³⁰ - 7 ⁰⁰	Gyülekezés, játék	<ul style="list-style-type: none"> - A hetirend tartalmazza a szervezett tevékenységekben megvalósuló tanulás rendjét. - Megvalósításában a nevelői céltudatosság, tervszerűség, a tevékenységek közötti harmonikus arányok megteremtése, a komplexitás és az egymásra épülés érvényesül. - Tartalmát meghatározza a gyermekcsoport életkora, egyéni sajátossága, valamint az óvodai csoportok egymáshoz való alkalmazkodása. - A heti-, és napirend kialakítását a gyermekcsoport óvodapedagógusai végzik. - Az óvodapedagógus tudatosan és tervszerűen biztosítja a fejlődéshez szükséges, differenciált tevékenykedtetés feltételrendszerét, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységet napi 45 percben a tanköteles korú gyermekek számára, a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységeket. <p><u>A tevékenységek alapvető szervezeti keretei alapján lehetnek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szervezett tevékenységek - Spontán tevékenységek <p><u>A gyermekek a tevékenységet végezhetik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Egyénileg - Mikro - csoportosan - Makro - csoportosan
7 ⁰⁰ - 11 ³⁰	Játék, szabadon választott tevékenység <ul style="list-style-type: none"> - kötött, kötetlen csoportos tevékenységek, - egyéni és mikro csoportos tevékenységek, Közben: testápolási tevékenységek, tízórai /folyamatosan vagy meghatározott időben/ Mindennapos mozgás. Játék a szabadban, séták kirándulások, edzés, udvari	
11 ³⁰ -12 ⁴⁵	Ebéd, testápolási tevékenységek	
12 ⁴⁵ -15 ⁰⁰	Pihenés mesével, altatódallal, zenével, folyamatos ébredés	
15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Uzsonna, testápolási teendők	
15 ³⁰ -17 ⁰⁰	Játék, játék a szabadban, szabadon választott tevékenységek egyéni fejlesztések	

Az óvodai nevelőmunka tervezése

Cél:	Feladat:
<p>Pedagógiai Programunkban megfogalmazott alapelvekkel, célokkal, feladatokkal összhangban legyen a pedagógusok tervező munkája (tervezés módja, formája, tartalma).</p> <p><u>Tervezésünk jellemzői:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – nevelésközpontúság, játék dominanciája – életkori és egyéni sajátosságokhoz, szükségletekhez való igazodás, – tapasztalatszerzés sokoldalúsága, élményszerűsége, – önmegvalósítás, felfedezés, alkotói tevékenységre való ösztönzés. 	<p>A pedagógiai tervezés struktúrájának kialakítása, elvek meghatározása. Az intézmény az oviKRÉTA rendszer használatával biztosítja a szakmai dokumentáció elektronikus vezetését és a jogszabályi előírásoknak megfelelő adattárolást. Az oviKRÉTA felületén rögzítésre kerülnek: a gyermekek személyi adatai és óvodai jogviszonya, a hiányzások, igazolt és igazolatlan mulasztások, a gyermekek fejlődésére vonatkozó pedagógiai megfigyelések, értékelések, a foglalkozás tervek, nevelési tervek. A dokumentációs kötelezettség teljesítése az óvodapedagógus szakmai feladata, amely biztosítja a nevelési folyamat folyamatosságát,</p>

Pedagógiai tervezés dokumentálásának folyamatábrája

A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, értékelése, dokumentáció

Az egyéni fejlődés nyomon követésének alapelvei

Óvodánk egyéni fejlődés nyomon követő rendszerének alapja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet VI. fejezet 23. „Az óvodás gyermek fejlődésének figyelemmel kísérésével kapcsolatos szabályok”. Az egyéni fejlődési napló tartalmazza a gyermek *“értelmi, lelki, szociális és testi fejlődésének”* (63. § (4) bekezdés) megfigyelése során szerzett tapasztalatokat. Meghatározó vonása, hogy a gyermekek spontán megnyilvánulásaira épül, jellemző közege a játék és az óvodai tevékenységformák Elsődleges módszere a megfigyelés, mely a legalapvetőbb megismerő tevékenység. Az óvodáskorú gyermekek fejlődésének nyomon követésében leíró-feltáró célokat szolgál, lényeges szabálya, hogy nincs beavatkozás a megfigyelés folyamatába.

A gyermekek megismerése során strukturált megfigyeléseket végzünk, melyek:

- biztosítják a folyamat objektivitását,
- meghatározzák a megfigyelési területek pontos kijelölését kidolgozott cél és szempontrendszer szerint,
- eredményei értékelhetőek, elemezhetőek,
- rögzítése megfigyelési kategória- és jelrendszer alapján történik.

A megfigyelések a „Gyermekek fejlődés nyomon követési naplóba” kerülnek feljegyzésre, minden nevelési év november és április hónapjában. Az eredmények rögzítése, elemzése és értékelése után az óvodapedagógusok szükség szerint fejlesztési tervet készítenek, egyrészt a hátránykompenzáció, másrészt a tehetséggondozás megvalósítására. Összetettebb problémák esetén az óvoda gyógypedagógusa, pszichológusa, valamint a pedagógiai szakszolgálatok nyújthatnak további segítséget.

A szülők a fejlődés nyomon követésének dokumentációját a nevelési év során két alkalommal egyéni fogadóóra keretében megismerhetik, mely lehetővé teszi a családi- és az óvodai nevelés összehangolt működését.

A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, értékelése, dokumentáció

Az egyéni fejlődés nyomon követésének lépései

A gyermekek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének mutatói

A Városközponti Óvoda a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követését a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet VI. fejezet 23. pontja szerint „Az óvodás gyermek fejlődésének figyelemmel kísérésével kapcsolatos szabályok” alapján végzi, a **63. § (4)** bekezdésében felsorolt értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődés területén szerzett tapasztalatok rögzítésével. Emellett az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet a tanköteleskorú gyermekek *“iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével”* egészül ki.

Meghatározó vonása, hogy a gyermekek spontán megnyilvánulásaira épül, jellemző közege a játék és az óvodai tevékenységformák (vizuális nevelés, mozgás, énekes játékok, környezet megismerésére nevelés, mese-vers). Elsődleges módszere a megfigyelés, mely a legalapvetőbb megismerő tevékenység. Az óvodáskorú gyermekek fejlődésének nyomon követésében leíró-feltáró célokat szolgál, lényeges szabálya, hogy nincs beavatkozás a megfigyelés folyamatába.

A gyermekek megismerése során strukturált megfigyeléseket végzünk, melyek:

- biztosítják a folyamat objektivitását,
- meghatározzák a megfigyelési területek pontos kijelölését kidolgozott cél és szempontrendszer szerint,
- eredményei értékelhetőek, elemezhetőek,
- rögzítése megfigyelési kategória- és jelrendszer alapján történik.

A megfigyelések az oviKRÉTA rendszerében „*A gyermekek fejlődésének nyomon követés*” menüpontjában kerülnek feljegyzésre, minden nevelési évben két alkalommal.

Az egyéni fejlődés nyomon követésében azoknak a területeknek a megfigyelésér kerül sor, melyek jellemzően az óvodáskor sajátjai és jelentősek a gyermek személyiségének alakulásában. Fejlődésük elősegítésével „... *a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.*” (Óvodai nevelés országos alapprogramja – Óvodakép, 2025)

A megfigyelés mutatói mindhárom korcsoportban: a gyermek motoros, kommunikációs, szociális, önállóságának és kognitív készségének fejlettsége.

Annak területei: nagymozgás, finommozgás, vizuomotoros mozgás, beszédértés, beszédprodukción, társas kapcsolatok, játék, éneklés, önállóság, önszabályozás, szokások, valamint a megismerő funkciók.

A megfigyelési szempontok alkalmazkodnak az életkori sajátosságokhoz, ennek megfelelően a kis- és középső korú csoportos gyermekeknél szűkebb területet fednek le, mint a nagy csoportosoknál. A megfigyelési szempontok értékelése során a megfigyelt tevékenység, készség megjelenés szerint négy megállapítás közül lehet választani (soha, megjelent, kialakulóban, kialakult), melyek egyben a fejlettségi szint mutatói is.

A nagycsoportos gyermekeknél a megfigyelés területei mellett kiemelésre kerültek az iskolakészültségi kritériumok, melyek segítik az óvodapedagógusokat a gyermek iskolára való alkalmasságának meghatározásában, az iskolakezdés időpontjának kiválasztásában és nem utolsósorban az iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezésében:

“A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.” (Óvodai nevelés országos alapprogramja, 2025)

A fejlődés nyomon követésének elsődleges módszere a megfigyelés (az életkori- és az egyéni sajátosságok figyelembevételével), mely a gyermek spontán megnyilvánulásaira épít, jellemző közege a játék és az óvodai tevékenységformák (rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, mozgás, énekes játékok, külső világ tevékeny megismerésére nevelés, verselés, mesélés). A megfigyelések napi szinten valósulnak meg, a gyermekek sokoldalú megismerésére épülnek, valamint nagyfokú empátiával és szakmai tudatossággal készülnek. A megfigyelések során lehetőség szerint kerüljük a feladathelyzeteket, hiszen az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaiból adódóan az így rögzített tapasztalatok, eredmények nem feltétlenül biztosítják az objektivitást.

Az eredmények rögzítését követően az oviKRÉTA rendszer összegző értékelést készít, melyet az óvodapedagógusok kiegészíthetnek saját értékelésükkel.

Az egyéni fejlődés nyomon követés eredményeinek megfelelően szükség szerint fejlesztési terv készül, egyrészt a hátránykompenzáció, a fejlődés zökkenőmentes biztosításához szükséges készségek/képességek fejlesztéséhez, másrészt akár a tehetség gondozás megvalósításához. Összetettebb problémák esetén az óvoda gyógypedagógusai, óvodapszichológusa, illetve a pedagógiai szakszolgálatok bevonására kerül sor.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.
pl.: DIFER

Anamnézis

A megfigyelések, tapasztalatok értékelése során a kiscsoportos korú gyermekeknél nagyban támaszkodunk az oviKRÉTA “Anamnézis űrlapokra”, melyet a szülők az intézménybe lépéskor töltenek ki, és a gyermekek óvodáskor előtti fejlődéséről szólnak. A szülők által adott válaszok önkéntesek, főbb területei: a születés körülményei, csecsemőkori betegségek, táplálkozási szokások, a mozgás- illetve beszédfejlődés, valamint a szociális képességek alakulása. Az itt nyert információk nagyban segítik az esetleges problémák hátterének megismerését, mely feltétele azok megoldásának is.

Az egyéni fejlődés nyomon követésének területei

Egészséges életmód alakulásának nyomon követése	Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
<p>Az óvodai egészséges életmód alakítása során a gyermek egészséges életmód iránti igényének kialakítására, testi fejlődésének elősegítésére, a környezettudatos magatartás megalapozására irányuló tevékenységek végzésekor figyeljük meg a gyermek megnyilvánulásait.</p> <p>A megfigyelés területei:</p> <ul style="list-style-type: none">- nagymozgások, vizuomotoros mozgás- önállóság- önkiszolgáló tevékenységek- önszabályozás- szokások, szabályok elsajátítása, betartása- környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenységek	<p>A gyermek érzelmeinek mozgósítása a megismerés, az intellektuális gazdagodás, az erkölcsi fejlődés és a viselkedés szabályozása során lehetőséget nyújt a gyermek érzelmi biztonsági szintjének, lelki egyensúlyának, erkölcsi tulajdonságainak megismerésére, perszonális és szociális kompetenciáinak megnyilvánulásaira.</p> <ul style="list-style-type: none">- szociális fejlettség- társas kapcsolatok- én-kép, önbizalom- érzelemszabályozás- érdeklődés, motiváció- közös játéktevékenységek- szabálykövetés- együttműködési készség- csoportban betöltött helye- konfliktusmegoldás

Az egyéni fejlődés nyomon követésének területei

Anyanyelvi, értelmi fejlődés nyomon követése	Zöld Óvoda tartalmak
<p>Az anyanyelv használat megfigyelése az óvodai élet minden mozzanatában, a nevelés egész folyamatában megtörténhet. Emellett a napi rendszerességgel, egyéni vagy csoportos formában, bármely tevékenységbe építve megvalósuló anyanyelvi nevelés lehetőséget biztosít a gyermek komplexebb megismerésére.</p> <p>Az értelmi képességek, pszichikus funkciók működése leginkább a játék és a tevékenységekben megvalósuló tanulás során válnak megfigyelhetővé, mely lehet spontán, illetve az óvodapedagógus által szervezett és irányított tevékenység.</p> <p>beszédprodukción tisztá beszéd beszédértés nyelvtani szabályok alkalmazása társas kommunikáció játéktevékenység figyelmi funkciók testséma, téri tájékozódás vizuális és verbális észlelés, emlékezet szerialitási készség matematikai készségek általános tájékozottság gondolkodási műveletek</p>	<p>A Köztársaság Téri Tagóvodánk a Baranya megyei Zöld Óvodák Bázisintézménye, így feladata az odajáró gyermekek fejlődési nyomon követésében a Zöld Óvoda tartalmakhoz kapcsolódó szempontsor megjelenítése is. A Zöld Óvoda címmel rendelkező tagintézményeinkben is lehetőség szerint használjuk a környezettudatosságra irányuló megfigyelési szempontsort.</p> <p><u>Ennek megfelelően a megfigyelés területei:</u> környezettudatos tevékenységek ismerete, alkalmazása, kooperáció (jeles napok, takarékoság) növény, gyógynövény- és állatismeret: gondozás, védelem szelektív hulladékkezelés, komposztálás, újrahasznosítás óvodakert, udvar csoportszoba rendjének alakítása épített és természeti környezet felfedezése, megfigyelése, helyes magatartási normák elsajátítása egészséges életmód szokásainak ismerete</p>

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlődésének nyomon követése

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermek megfigyelése a gyermekcsoporttal azonos szempontok alapján történik, azonban a felállított alternatívák kiválasztása nagyobb empátiát és tudatosságot kíván. Alapja a gyermek egyéni fejlődési jellemzőinek, állapotának maximális figyelembevétele. Meghatározó tényezői: a sajátos nevelési igény típusa, súlyossága, a korai fejlesztésben való előrehaladás (bölcsődei, óvodáskort megelőző időszak), a gyermek pszichés és egészségi állapota, valamint meglévő és kialakuló képességeinek, készségeinek szintje. Fejlődésének nyomon követése során elsődleges a különbözőséget elfogadó pedagógiai környezet, valamint az elvárások igazítása a fejlődés lehetséges és valós üteméhez. A gyermek nehézségeinek feltérképezése mellett különös figyelmet kell fordítani erősségeinek, érdeklődésének, motivációjának meghatározására is. Különösen speciális esetekben az óvoda gyógypedagógusával közösen kidolgozott egyéni szempontsor segít a fejlődés nyomon követésében.

Az egyéni fejlődés nyomon követésének területei

5-6 éves kori vizsgálat (opcionális)	Fejlesztési terv
<p>A fejlődés nyomon követésének kiegészítésére szolgál a nagycsoportos, iskolakezdés előtt álló gyermekek 5-6 éves vizsgálata (opcionális). Játékos feladathelyzetekben a pszichikus funkciók és a részképességek fejlettségi szintjének megállapítása történik, melyek során a vizsgálati területek magukba foglalják a sikeres iskolakezdéshez szükséges kompetenciákat, ismereteket.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Testséma vizsgálata2. Dominancia vizsgálatok	<p>A megállapítások elemzését, értékelését követően a megfigyelési területeken mutatkozó eltérő fejlődési ütemű vagy irányú készségek, képességek fejlesztésére egyénre szabott fejlesztési terv készül.</p> <p>Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza: a fejlesztési területet, a hozzá kapcsolódó feladatokat, eszközöket, módszereket és a fejlesztési feladatok elvégzésének időpontjait.</p>

<p>3. Általános tájékozottság</p> <p>4. Feladattudat, figyelemkoncentráció, szabálytudat vizsgálata, kétlépéses utasítás teljesítése</p> <p>5. Számolási készség vizsgálata</p> <p>6. Verbális memória</p> <p>7. Szótagolási készség</p> <p>8. Gyűjtőfogalmak ismeretét</p> <p>9. Beszédhang differenciálás</p> <p>10. Vizuális észlelés</p> <p>11. Vizuális memória</p> <p>12. Időben való tájékozódás</p> <p>13. Gondolkodás, beszéd vizsgálat</p> <p>A feladatok kiválasztásánál törekedtünk a játékosság biztosítására. A mérés végzésekor alapelv, hogy figyelembe vegyük a gyermek monotoniatűrésének határait, valamint figyelmi funkcióinak működési szintjét.</p>	<p>A fejlesztési feladatok végzése szabad játékidő alatt zajlik, lehetőség szerint kerüljük a gyermekek csoportból való kiemelését. A tevékenységek játékos feladatok, fejlesztőjátékok során történnek, nagyban építve a gyermek érdeklődésére, egyéni sajátosságaira.</p> <p>Fontos szempont a gyermek motiváltságának felkeltése, megőrzése, fenntartása.</p> <p>A fejlesztési terv fél éves időszakra készül, a fejlesztési eredmények rögzítésével lezárva.</p>
<p><i>Az eredmények felhasználási területei</i></p> <p>A mérési eredmények többféle felhasználási lehetőséget biztosítanak az óvodapedagógusok számára, melyet annak célja határoz meg.</p> <p>1. A szülők tájékoztatása szempontjából</p> <p>A gyermekek önmagukhoz mért fejlődésének bemutatása egy-egy nevelési éven belül, illetve nagycsoport végére a három óvodai év alatt. Az azonos megfigyelési területek eltérő időpontban szerzett tapasztalatainak rögzítésével mérhetővé válik a fejlődés iránya és intenzitása. A törvényi előírásokhoz igazodva az óvodapedagógusok egy nevelési éven belül két alkalommal tájékoztatják a szülőket gyermekük fejlődéséről, így a szülők számára is szemléletessé válik, hogy a képességek életkor- és egyéni sajátosság szerinti fejlődése megfelelő-e az elvártnak. A megfigyelések konkrét tapasztalatokat tartalmaznak, összefüggéseket tárnak fel, meghatározzák a fejlesztés irányát akár a hátrányok feldolgozásában, akár a tehetségek kibontakoztatásában. Iskolába lépés előtt segíti a szülőket az iskolakezdés időpontjának eldöntésében és a megfelelő iskola kiválasztásában.</p> <p>2. A fejlesztési feladatok meghatározása szempontjából</p>	

A kiértékelés kereteit a fentiek mellett az adott gyermekcsoport sajátosságai is megszabják, úgy mint: a csoport adottságai, a csoport összetétel (életkor és nemek szerint) és a gyermekek szociokulturális háttere. Ezek az összetevők határozzák meg az óvodai csoporton belüli elvárásokat, a fejlődési mutatók elemzését, összegezve ezek alkotják az értékelés kiinduló pontját. A csoportba járó gyermekek fejlődési jellemzőinek összevetésével fejlettségi szintek, viszonyítási pontok állapíthatók meg, így kerülnek azonosításra az életkortól elmaradó- illetve az életkort meghaladó értékek. Ezáltal meghatározhatóvá válik, hogy adott csoportban a gyermekek közül például kinek fejlettebbek a finommotoros képességei, és kinél látható elmaradás a rajzkészségek fejlődésében.

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI	
JÁTÉK	
Helye a nevelés folyamatában	A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. A gyermek számára a legfőbb élményforrás, ugyanakkor a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység; a tanulás, a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.
Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> - A gyermekek önkéntes, szabad tevékenységének biztosítása az önmegvalósítás érdekében. - A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. 	<ul style="list-style-type: none"> - A játék feltételeinek biztosítása: a nyugodt, tevékenységre ösztönző, derűs légkörrel, minél hosszabb játékidővel, megfelelő játéktérrel, melyben esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagok, eszközök, játékszerek találhatóak.

<ul style="list-style-type: none"> - Boldog gyermekkor megélése - A játéktevékenységeken keresztül gyűjtsenek tapasztalatot önmagukról és a környező valóságról. - Kreativitásuk fejlesztése, erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyermeki játék önállóságának, a szabad játék tiszteletben tartása, érvényesülése - Az óvodapedagógus tudatos jelenléte a szabad játék folyamán, mely lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását. - A gyermek spontán szerzett élményei mellett, tudatosan szervezett és közösen átélt élményekhez juttatása. - A gyermek játékszintjének, a játék tartalmának feltérképezése és fejlesztése. - A pedagógiai célok elérésének elősegítése, élményszerű, elmélyült játék kibontakoztatása az óvodapedagógus támogató, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival, együtt játszással. - A játékidő lehetőség szerinti töretlenségének biztosítása. - Tudatos tervezéssel és szervezéssel a játékfajták (gyakorló játék, szimbolikus játék, szerepjáték, konstruáló játék, szabályjáték) feltételeinek megteremtése, tartalmának gazdagítása, a gyermekcsoport fejlettségi szintjének megfelelő eszközválasztással. - A barkácsoláshoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, szerepjátékhoz különböző eszközök, kellékek biztosítása, melyeket a gyermek saját igénye szerint használhat, illetve újabbakat maga is létrehozhat. - A játékszituációkhoz alkalmazkodó hely kialakítása a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Lehetőség teremtése részben állandó, részben variálható,
---	---

	<p>illetve elkülöníthető „kuckó” kialakítására (szerepjátékhoz, barkácsoláshoz, bábozáshoz, dramatizáláshoz)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az együtt játszás igényének kialakításával a közös játék kibontakozásának elősegítése. - A társas kapcsolatok fejlesztése: szeretet, barátság, empátia, tolerancia, szerepvállalás - Az udvari játék lehetőségének megteremtésével a gyermek nagymozgásának, egyensúlyérzékének, szenzomotoros képességének, kreativitásának fejlesztése, az udvari játékeszközök évszakoknak és az időjárásnak megfelelő biztosítása. - A megnövekedett tér és a változatos eszközökből fakadó balesetveszélyre való figyelemfelhívás. - Legfontosabb az óvodapedagógus személyisége, szituáció érzékenysége, általános műveltsége, tájékozottsága. Az óvodai nevelőmunka jelentős vonása, hogy a felnőtt a gyermekek önálló játszásához, fantáziájához igényük szerint járul hozzá, kiegészítő elemekkel vagy tárggyal.
--	---

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

- A játékhoz megfelelő körülményeket és *feltételeket* biztosítunk.
- A gyermekek kiegyensúlyozott, elmélyült tevékenységéhez és közösségi fejlődéséhez elengedhetetlen a *nyugodt, barátságos légkör*. Fontos, hogy sokféle játékot játszhassanak, gyakorolhassák a konfliktusok megoldását, játszótársaikat és a tevékenységükhöz szükséges eszközöket maguk választhassák. Így a pozitív és negatív élmények tevékeny megélésére egyaránt lehetőségük nyílik.
- A jó játékhoz megfelelő *helyre* van szükség

- Az elmélyült és nyugodt játékhoz állandó és ideiglenesen kialakított játékhelyek egyaránt szükségesek. A játszóhelyek kialakításakor figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait. Lehetővé tesszük, hogy önmaguk számára önállóan is alakíthassanak ki játékkuckókat.
- A *játékidő* nagy részét a gyermekek által kezdeményezett, *spontán szabad* játék tölti ki. A rugalmas napirendünk keretet ad a játék feltételeihez.
- *A játék, a tapasztaltatás és a tanulás hármas egysége adja a szabálytudat kialakulásához vezető komplex nevelési, fejlesztési alapot.*
- A fejlesztési feladatok megvalósítását nagymértékben befolyásolják az *eszközök*. Olyan játékeszközökre van szükség, ami motivál, segíti az elmélyült játékot és fejlesztő hatású. A kész játékokon kívül szimbolikus eszközöket, félkész kellékeket biztosítunk. A gyermekek lehetőséget kapnak a környezetben levő tárgyak felhasználására is.
- A gyermeki fantázia kibontakozását leginkább a különböző anyagfélések, a” bár- mi lehet belőlük anyagok” segítik: homok, víz – a csoportszobában is-, kavics, termések, magok, gyékény, kukoricacsutka, csuhé, bőr, gyöngy, rongy, fa, karton.
- Legyen lehetőleg minél több természetes anyag
- A játékban az *óvónő elsősorban a partner szerepét tölti be szükség és igény szerinti együtt játszásával*. Az együttműködésnél a tárgyi feltételek biztosításán túl az *élményekre és a problémahelyzetekre* helyezük a hangsúlyt. Szerepünk közvetett, közvetlen beavatkozásra csak a társait rendszeresen zavaró gyermek esetében van szükség.
- *A játék valamennyi tevékenységi formával karöltve alkalmas környezeti attitűdök alakítására, a zöld tartalmak megjelenítésére, közvetítésére, tudatosítására, azaz a fenntarthatóság szempontjából fontos kompetenciák fejlesztésére.*

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Környezetében megfigyelt élményeit megjeleníti játékában.
- Önállóan kezdeményez szerep- és szabályjátékokat.

- Betartja és követi a játékszabályokat, el tudja viselni a vereséget.
- A közös játékba bekapcsolódik, együtt-tevékenykedésre képes.
- Megérti és elfogadja játszótársai elgondolásait, javaslatait, ötleteit.
- Megnyilvánulásai önállóak, kezdeményezők, kreatívak
- Létrehoz egyszerű modelleket, maketteket, melyeket játékában felhasznál.
- A barkácsolás természetes alkotó részévé válik a játéknak, az önmaga által létrehozott alkotást felhasználja további játéka során
- Elfogadja, betartja a viselkedési normákat a játék során
- Igényévé válik a közös játék, együttműködés a társakkal, egymás ötleteinek, javaslatainak elfogadása
- Ki tudja fejezni tapasztalatait, elképzeléseit, esztétikai és szociális élményeit a bábozás, dramatizálás eszközeivel.

VERSELÉS, MESÉLÉS

Helye a nevelés folyamatában

A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mondókák, dúdolóok, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolóok, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük. Életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világvképének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, egyben feloldást és megoldást kínál. A mesélés a belső képalkotás, folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. Örömforrás, feszültséget keltő és oldó lehetőség katartikus erő, mivel azonos képszerűség és szélsőségesség uralkodik a mesékben, és a gyermekek érzelmeiben, gondolkodásában.

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ A magyar irodalmi, gyermekköltészeti és népköltészeti alkotások, dajkai hagyományok élményszerű bemutatásával, a gyermek személyiségének fejlesztése. ➤ Érdeklődésének felkeltése, az irodalom megszerettetése. ➤ Esztétikai befogadóképesség kialakítása, a természet szépségeinek megláttatása. Az élő természet tisztelete az irodalom eszközeinek ábrázolásán keresztül. ➤ Szorongások oldása, pozitív érzelmek megélése. ➤ Olvasóvá nevelés magalapozása. ➤ A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés biztosítása, mint a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. 	<ul style="list-style-type: none"> - A mese, vers hallgatásához, az irodalmi élmény befogadásához szükséges feltételek megteremtése, hangulati előkészítés. - A gyermek életkorának megfelelő, nyelvileg tiszta és értékes forrásból történő válogatás. A meseválasztás során tudatosan kell eljárni: gyermekközpontú, az adott korosztálynak megfelelő válogatást kell végezni, figyelembe véve a csoport sajátosságait és az egyes gyermekek fejlettségi szintjét. - A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. - Az előszavas mesemondás tudatos alkalmazásával segíteni kell az óvodás gyermek szemléletmódjának formálását és világgépének alakítását. - A mű tiszta, érthető, kifejező beszéddel, megfelelő ritmikával és hangzással, példamutató beszédstílussal történő élményszerű bemutatása a kifejező beszédkészség kialakítása, a gyermek szókészletének fejlesztése, beszédstílusának alakítása érdekében. - Az irodalmi élmény, dajkai hagyományok más tevékenységben (játék), más alkalommal történő újra átélésének, ismételt feldolgozásának biztosítása, akár a gyermek spontán kezdeményezése alapján. - Az irodalmi élmény, befogadásának közös átélésével jó hangulat, közösségi érzés kialakítása. - A mese -képi és konkrét formában – esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel feltárni a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, és megfelelő viselkedésformákat. - A képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása. - Segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

- Új irodalmi élmény átélése, dajkai hagyományok befogadása megfelelő feltételek és hangulati előkészítés biztosítása mellett: mondóka, vers, mese, verses-mese.
- Az életkori és egyéni sajátosságoknak, a csoport összetételének, aktualitásoknak megfelelően a következő forrásokból merítünk: egyszerű mondókamesék, rövid történetek állatokról, gyerekekről, állatmesék, tréfás mesék, tündérmesék, tanulságos mesék, halmozó lánc szerkezetű mesék, melyekben sok az ismétlés, hangutánzás, refrénekekkel tagolt verses mesék, népi – népmesék, néphagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséi.
- Spontán, új irodalmi élmény átélése, befogadása egyéni vagy mikrocsoportos formában, **más tevékenységek kínálta lehetőség komplex feldolgozása alkalmával (játék, ábrázoló tevékenység, mozgás, gyermek néptánc)**
- A gyermek saját vers- és mesealkotásának ösztönzése, valamint ezek mozgással és ábrázolással való kombinálása, mint az önkifejezés egyik kiemelt módja.
- Irodalmi élmény ismételt átélése, újra feldolgozása az érzelmek mozgósításán keresztül, tervezett és spontán tevékenységek kínálta lehetőségek, elsősorban szabad játék alkalmával: mondóka, mese, vers, verses-mese hallgatása, bábozás, dramatizálás a szükséges eszközök biztosításával.
- Bábozás, dramatizálás, alkalmával, a szerepekkel való azonosuláson keresztül az irodalmi élmény közös újra élése, a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyainak, a lehetséges, és megfelelő viselkedésformáinak feltárása.
- Óvodapedagógus-gyermek kétszemélyes, tervezett és spontán helyzetben történő játéka mondókával, verssel kísérve, előtérbe helyezve az utánozó mozdulatokat, ritmikát, az érzelmek dominanciáját.
- Aktualitásokhoz, ünnepekhez kapcsolódó dajkai hagyományok megismertetése mondóka, mese, vers, verses-mese, hallgatása, ismétlése, újra feldolgozása, esetenként verbális emlékezet fejlesztése.
- A mesék, versek által bemutatott természeti jelenségek, történések segítik a **természetvédelmi szemlélet formálódását. A mesék tanulságai az erkölcs és a tudatosság alakulása szempontjából lényegesek, egyre több környezeti témát dolgoznak fel, „zöld tartalmával” érzékenyít.**

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Szívesen és önként hallgat mondókát, verset, mesét, verses-mesét, vannak kedvelt mondókái, versei, meséi.
- Az elhangzott vers, mondóka, mese újra hallgatását kéri.
- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógus élményt nyújtó előadását.
- Saját maga is kezdeményez mondóka, vers, mese, verses-mese hallgatást, bemutatást.
- Az óvodapedagógus példája alapján ügyel a mondóka, vers ritmusának, hangsúlyozásának, hangulatának megjelenítésére.
- Fel tudja idézni kedvelt meséi egy - egy részletét, ismeri a mese motívumait, logikai sorrendjét, a szereplők jellemző tulajdonságait, nevét, esetleg játékában képes megjeleníteni ezeket.
- A valóságot és a mesét megkülönbözteti egymástól.
- Maga is képes rövid mesék, kitalált történetek összefüggő, érthető elmondására, megjelenítésére.
- Kedveli, és értéknek tekinti a könyveket, azok tartalmát.
- A SNI gyermekek is örömmel hallgatják a meséket, szívesen ismételnék verseket, mondókákat önmagukhoz képest fejlődik verbalitásuk, kommunikációs képességük

ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

Helye a nevelés folyamatában

A zenei nevelés a művészeti nevelés körébe tartozik, elsősorban az érzelmeken keresztül hat a gyermekekre. Így a zene, mint emberformáló erő befolyásolja a személyiség harmonikus alakulását. Az értékes zene örömforrás, a közös éneklés, az együttes zenei élmény formálja a gyermek ízlését és emberi magatartását. A kapcsolatteremtés, érzelem, önkifejezés és a nemzeti identitás kialakulásának fontos eszköze.

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Örömteli és élmény gazdag közös énekezeneti tevékenységek által a gyermekzenei érdeklődésének felkeltése. ➤ Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány és az ünnep meghatározó szerepének biztosítása a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, a korosztályi sajátosságokra építve. ➤ Zenei ízlésének formálása, esztétikai fogékonyságának alakítása elsősorban a magyar népi mondókákon, gyermekdalokon, dalos játékokon, mozgáson, gyermek néptáncokon keresztül. ➤ Zenei anyanyelv kialakulásának segítése ➤ A SNI gyermekek komplex, egyéni ütemű fejlesztése a dallam, a ritmus, a mozgás és a beszéd összekapcsolásával ➤ Az éneklés, zenélés, népi játékok és néptánc mindennapi tevékenységgé tétele 	<ul style="list-style-type: none"> - A-népi játék, gyermekdal, néptánc és zenehallgatási anyag kiválasztásakor a magyar zenei hagyomány és művészi értékű komponált gyermekdalok, igényesen válogatott magyar kortárs zenei alkotások felhasználásával a tiszta éneklés képességének megalapozása - A zenei anyag többségének a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint a különböző – állami, egyházi és jeles – ünnepekhez való kapcsolódása, ezáltal a gyermekek élményvilágának gazdagítása és értékrendjük formálása. - Ritmusérzék fejlesztése (egyenletes lüktetés, ritmus érzékeltetése és alkalmazása). - Belső hallás, zenei emlékezet fejlesztése dallambújtatással, dalfelismertetéssel. - A zenei fogalom párok (halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú) különbségének felismeretése beszéden, éneken, mozgáson és zörejen keresztül. - Közös éneklés és játék, zenehallgatás társas örömeinek felfedeztetése, változatos térformák és egyszerűbb néptánc lépések megjelenítése. - Változatos formában történő zenehallgatással a gyermek esztétikai élményhez juttatása, melyet a gyermek figyelmes, érdeklődő hallgatása kísér. - A csoportba járó más nemzetiségekhez tartozó gyermek zenei kultúrájának megismerése. - Feladataink megvalósítására kihasználjuk a napközben adódó mondókázás, éneklés, körjáték vagy zenehallgatás kínálta lehetőségeket.

<p>a gyermek számára, a felnőtt minta spontán utánzására építve.</p>	<p>- Az éneklés, zenélés, népi játékok és néptánc mindennapi tevékenységgé tétele a gyermek számára, a felnőtt minta spontán utánzására építve.</p>
<p>A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - A jó zenei légkör nem korlátozódik a szervezett foglalkozásokra, hanem átszövi az egész nap folyamatát. - Énekelgetünk, dúdolgatunk a gyermekek között, felkeltjük érdeklődésüket. - A mindennapi tevékenységekben a zenei nevelés anyagát kapcsoljuk a gyermek élményeihez, játéktevékenységéhez, a környezet megismeréséhez. A dalok, dalos játékok tükrözik a természeti jelenségekhez, társadalmi folyamatokhoz kapcsolódó hagyományokat. - A komplexitást szemléletként kezeljük. - Segítjük a gyermekek önmegvalósítását, önállóságát, kreativitását, képzeletének és fantáziájának fejlődését. - Biztosítjuk a megfelelő időt, helyet és eszközt a zenei tevékenységekhez. Lehetővé tesszük, hogy a zenéléshez szükséges eszközöket a gyermekek bármikor használhassák (ritmusjátékos hangszerek) és maguk is készíthessenek egyszerű „hangszereket” természetes anyagokból, növényi részekből, hulladékokból. - Játék közben spontán, kötetlen és kötött formában szervezett foglalkozásokon nyújtunk zenei élményeket. - A zenei hallás, ritmus-és formaérvék fejlesztés, a beszédhangokkal való játék, a környezet hangjainak megismerése, a játékos képességfejlesztés, mondókák, gyermekjátékok, táncok és dalok bemutatása a személyes mintaadáson túl feltételezi a tervszerűséget. - Megtervezzük az egymásra épülő kötetlen és kötött foglalkozásokat. - A fejlesztés anyagát – ölbeli játékok, mondókák, dalok, énekes játékok, táncok – a gyermekek életkorának megfelelően állítjuk össze. - A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is. 	

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Tisztán, biztonsággal énekel, az egyszerűbb hangterjedelmű daloktól eljut a bővebb hangterjedelmű dalok énekléséig.
- Ritmust, egyenletes lüktetést pontosan érzékelteti, ritmushangszereket önállóan alkalmaz, a zene ritmusához mozgással alkalmazkodik, egyszerű néptánc lépéseket követ, megjelenít.
- Visszhangjáték ének- és ritmikus motívumait képes visszaadni. Visszaéneklése tiszta.
- Ismeri, és megfelelően alkalmazza a zenei fogalom párokat.
- Alkalmazkodik társai mozgásához, énekéhez. Képes a társakkal térformák alakítására.
- Belső igényévé válik a zenehallgatás.
- Feladatokat, szerepeket szívesen vállal.
- A SNI, HH, HHH, migráns gyermek szívesen, felszabadultan énekel, részt vesz a körjátékban, örömmel használja az egyszerű hangszereket

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Helye a nevelés folyamatában

A gyermek számára az ábrázolás kifejezési eszköz érzelmek ismeretek, gondolatok közvetítője- a gyermeki személyiség megnyilatkozása. Tevékenysége során soha nem az alkotás végeredménye a fontos, hanem az örömteli cselekvés, önálló elképzeléseinek megvalósítása. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

E tevékenységek lehetősége az óvodai élet során folyamatosan jelen vannak, változatos formában, az egyéni és életkori sajátosságoknak megfelelően

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ A gyermek élmény és fantáziavilágának szabad képi önkifejezésére, az alkotásra, a környezet esztétikai alakítására való igény kialakítása, amelyben az örömteli tevékenység az elsődleges. ➤ A gyermek tér-, forma-, szín képzetének gazdagítása. ➤ Képi-plasztikai kifejezőképességének, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendező képességének, esztétikai érzékenységének, szép iránti nyitottságának, igényességének alakítása. ➤ Érdeklődésre, vizuális tapasztalásra épülő tevékenységbe ágyazott ismeret-, készség-, képességképzet, kreativitás fejlesztése. ➤ SNI gyermekeknél az ábrázoló kedv felkeltése, technikák, eszközök megismertetése 	<ul style="list-style-type: none"> - Esztétikus környezet kialakítása, a gyermek alkotótevékenységéhez szükséges a feltételek és az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése. - Minél több egyéni és közös élmény biztosítása, ezáltal a gyermek képi emlékezetének, képzetének, bővítése, mellyel gazdagodik vizuális kifejezőképessége. - Megfelelő minőségű, változatos eszközök, technikák, eljárások folyamatos biztosításával ábrázoló kedvének felkeltése. - A gyermek megismertetése a különböző eszközök, anyagok használatával a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival. - Az óvodapedagógus kiemelt figyelmet fordít a természetes anyagok és termékek felhasználására. Feladata, hogy a gyermekeket kreatív megoldások keresésére ösztönözze, és olyan élményeket biztosítson számukra, amelyek a környezettudatos gondolkodást és a fenntarthatóságra való nevelést szolgálják. - A technika gyakorlásán keresztül manipulációs készségének, szem-kéz koordinációjának fejlesztése. - Szín-tér és formaérzékük fejlesztése. - A gyermek megismertetése a vizuális jelrendszerrel (pont, vonal, folt, formák, színek) szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal. - A természet, a társadalom, a kulturális örökség viszonyrendszerével (ember-természet, ember-társadalom, ember-technika) való megismertetése. - Témakörök, technikák évszakok, aktualitások és ünnepek köré tervezése, melyek a gyerekek érzelmein keresztül hatnak fantáziájukra, kreativitásukra. - A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka lehetőségének komplex módon, különböző tevékenységekbe integrált biztosítása a gyermek számára. - Az óvodai nevelésben kiemelt feladatunk a gyermekek alkotásainak közösségi rendezvényeken való bemutatása, amely erősíti az önbizalmat, a közösséghez tartozás élményét, valamint teret ad a tehetségigéretnek és kibontakoztatásának.

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

Az ábrázoló tevékenység szervezésében alapvető feladatunk, hogy megfelelő *helyet* biztosítsunk a gyermekeknek, ahol a nap folyamán bármikor, szabad választás alapján zavartalanul tevékenykedhetnek. Az alkotáshoz tág időkeret áll rendelkezésükre, hogy addig tevékenykedhessenek, amíg örömeiket lelik benne. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

- Elégítsük ki a gyermek érdeklődését, ismertessük meg őket az *anyagokkal, eszközökkel* és a *technikákkal*. Változatos alkalmazásukkal motiváljuk őket az alkotásra.
- Játshassanak, kísérletezhessenek az anyagokkal, és tetszés szerint alakíthassák azokat.
- Segítsük, hogy a létrehozott alkotást minél részletesebbé, minél tökéletesebbé fejlesszék.
- Megfelelő *munkaformák* biztosításával járuljunk hozzá a gyermeki képességek fejlesztéséhez, személyiségük alakításához.
- Segítsük *forma- és színeképzetük* kialakulását, gazdagodását.
- Fejlettségüknek megfelelő *témákon* keresztül adjunk lehetőséget térbeli megoldásokhoz, dekorációs kifejezésforma fejlesztéséhez.
- Biztosítsuk az *alkotói szabadságot*, a kreatív képzelet fejlesztését, aminek következtében megjelenik az egyéni kifejezőmód a gyermekmunkákban.
- Fokozatosan alakítsuk azokat a meghatározó jegyeket, amelyek saját és mások munkájának *értékeléséhez* szükségesek.
- Mutassunk rá szűkebb és tágabb környezetükben, az emberi kapcsolatokban létező esztétikára.
- **Segítsük a természet színeire, formáira való rácsodálkozást, mutassunk meg mindent, amit megfigyelni érdemes.**
- **A séták, kirándulások során gyűjtött természeti tárgyakat alkalmazzák munkájukban, használják fel környezetük szépítésére.**
- A népi kismesterségekkel való ismerkedés során - agyagózás, hímzés, szövés - alakítsunk ki tiszteletet, megbecsülést az emberi munka iránt
- Ismertessük meg őket koruknak, értelmi fejlettségüknek megfelelően népművészeti elemekkel, *képző- és iparművészeti* alkotásokkal.
- Az ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó munkák anyaga, technikája illeszkedjen az alkalomhoz és a hagyományokhoz

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Igényli az alkotás útján történő önkifejezést, a környezet esztétikus alakítását, az esztétikai élmény befogadását.
- Élményeit, elképzeléseit egyéni módon jeleníti meg alkotásaiban.
- A gyermek alkotásaira jellemző a részletező formagazdagság.
- A közösen elkészített kompozícióikat, alkotásaikat megbecsüli.
- Képi-plasztikai alkotásai, kompozíciói egyéniségét tükrözik, melyben teret kapnak kedvelt színei, azok kombinációi.
- Részt vesz a közös építésben, téralakításban.
- Alkotásaiban kifejezésre juttatja, megjeleníti a témával kapcsolatos érzelmeit.
- Rácsodálkozik a szépre, tud gyönyörködni abban.
- Alkotásokról képes véleményt nyilvánítani.
- Emberábrázolásában megjeleníti a térformákat, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével.
- Biztonsággal, megfelelően használja a képi, térbeli kifejezés változatos eszközeit, technikáit, eljárásait.
- Képes szerepjátékát saját maga által készített eszközökkel bővíteni, kiegészíteni.

MINDENNAPOS MOZGÁS

Helye a nevelés folyamatában

A gyermek a nap jelentős részét óvodában tölti, ezért az óvodának kell biztosítania a rendszeres és szervezett, valamint a szabadban való kötetlen mozgási lehetőséget. Az óvodás gyermek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító tervezett és szabad mozgás nélkül. A mozgás és a

	kognitív fejlődés szoros kapcsolatban áll egymással, az egészséges gyermeki személyiségfejlődésnek elengedhetetlen feltétele.
Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ A természetes mozgáskedv fenntartása, a mozgásigény kielégítése és a mozgás megszerettetése, az egyéni képességeket figyelembe véve. ➤ A mozgásszint fejlesztése, a mozgástapasztalatok bővítése, bő gyakorlási lehetőség biztosításával. ➤ A testi képességek-fizikai erőnlét fejlesztése. ➤ Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és szociális képességek fejlesztése. ➤ Egészséges életmód erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> - A mozgásfejlesztés megvalósítása a tervezett mozgásos tevékenységek és a mindennapos szabad mozgás keretein belül komplexen biztosítja az egészséges fejlődést. - Az óvodai mindennapokban a szabad játék elsődleges szerepe mellett rendszeresen helyet kapnak az irányított mozgásos tevékenységek is, amelyek játékos közegben, játékba ágyazott formában segítik az alapvető mozgáskészségek fejlődését, valamint a hozzájuk kapcsolódó fogalmi rendszer kialakítását. - A mozgásanyag céltudatos, sokszínű, változatos és örömteli, a gyermek életkorának legmegfelelőbb fejlesztési feladatokhoz igazodó kiválasztása, figyelembe véve az egyéni sajátosságokat és a spontán mozgáslehetőségeket. - A mozgásanyag spontán és szervezett mindennapos alkalmazása a mozgásműveltség, a motoros képességek- így a kondicionális képesség, a koordinációs képesség, és a testi adottságok fejlesztését szolgálja. - Pozitív személyiségjegyek erősítése, egészséges versenyszellem kialakítása. - A mozgáson keresztül a gyermek értelmi képességeinek, testsémájának, szociális képességeinek, szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése. - A testi deformitások prevenciója, illetve a meglévő deformitások korrigálására testtartásjavító és lábboltozatot erősítő gyakorlatokat alkalmazása.

	<ul style="list-style-type: none"> - A mozgás során használt fogalmak tudatosítása, a gyermek szókincsének bővítése, kommunikációs képességének fejlesztése. - A megvalósításhoz balesetmentes eszközök és körülmények biztosítása. - A szabad levegőn való minél hosszabb idejű tartózkodás. - A komplex testmozgások beépüljenek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe
A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése	
<p>A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység. <ul style="list-style-type: none"> - <i>A szabad mozgástevékenységnél</i> építünk a gyermekek természetes mozgáskedvére, törekszünk nagy mozgásigényük kielégítésére. - Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet. - A napirend kialakításánál szem előtt tartottuk, hogy egész nap biztosított legyen a hely és eszköz a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Mozgás közben még közelebbi, közvetlenebb kapcsolatba kerülnek környezetükkel. - A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető. - A mozgásos tevékenységeket és azok eszközeit az óvodapedagógus mindenkor a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez méretezi. - A rendszeres mozgásfejlesztést a <i>mozgás foglalkozások</i> valósítják meg, amelyen a gyermekek mozgástapasztalatok egész sorát sajátítják el. A mozgás foglalkozások az óvodapedagógus által szervezett kötelező tevékenység, a hetirendben található alkalmakkor. 	

Mindennapos mozgás

A gyermek fejlődésének egyik alapvető meghatározója a mozgás, amely a testi, értelmi, érzelmi- és szociális fejlődésének alapja. Kiemelt jelentőségű, hogy a gyermek az életkori sajátosságok figyelembevételével, a szükségleteihez és egyéni adottságaihoz megfelelő terhelést kapjon. „Ayres szerint a mozgás az, amelynek segítségével a gyermekek játékosan, kreatívan, örömmel, kísérletezve ismerhetik meg a világot és önmagukat.” (Pektor, 2015. 58.o.) A mozgás a gyermek belső igénye, ezért fontos ennek lehetőségeinek megteremtése a csoportszobában és a szabadban egyaránt, irányított és spontán tevékenységek formájában.

Alapelvek a mindennapos mozgás tervezéséhez

- A mozgásfoglalkozások tervezésénél minden korosztály számára a rendszeresség és fokozatosság elvének betartása mellett játékosra kell törekedni, hogy minden nap derűs légkörben, sok mozgással teljen.
- A mozgásfoglalkozások tervezése nagyobb tudatosságot igényel, kiemelt figyelmet fordítva a preventív szemléletre és a differenciálásra. Ennek tükrében a megvalósításra lehetőség szerint olyan időpontot válasszanak az óvodapedagógusok, mikor mindkettő a csoportban vannak. Ezáltal biztosítható a különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára is az egyénre szabott fejlesztés.
- A mindennapos mozgás – az időjárási viszonyoknak megfelelően – szabadban, lehetőség szerint az udvari szabad játéktevékenység alatt valósuljon meg.

Tartalmi ajánlások:

- Jelenjen meg a mindennapok során a hagyományok ápolása népi játékok, néptánc által, amelyek közösségépítő szerepet is betöltenek. Általuk erősödik a gyermekek közötti együttműködés, fejlődnek a gyermek társas kapcsolatai.
- A mozgásos játékok, gimnasztikai gyakorlatok, ritmusra, zenére végzett feladatok kiválasztásában törekedjünk az egyensúlyra.
- Kapjanak nagyobb hangsúlyt a kooperatív mozgásos játékok, amelyek versengés helyett együttműködésre ösztönzik a gyermeket, amely komplex módon támogatja személyiségfejlődését, problémamegoldó gondolkodását és kreativitását.

- A mindennapos mozgás időtartama 10 és 30 perc között legyen, figyelembe véve a korosztályi összetételt.
- Az óvodapedagógus részesítse előnybe azokat a képzéseket, szakmai napokat, amelyek a gyermek mozgásfejlesztésével kapcsolatosak, belső tudásátadás formájában ossza meg tudását/tapasztalatait kollégáival.
- Kövesse nyomon a gyermek mozgásfejlődését, szükség esetén egyeztessen szülővel, szakemberrel.
- Legyen nyitott a jó gyakorlatok megismerésére, innovatív módszerek alkalmazására.

(pl.: Mozgáskotta módszer. Veronika zeneprojekt)

A mindennapos mozgás változatosabbá teszi a foglalkozásokat és a kevésbé mozgékony gyermekeket is mozgásra ösztönzi. Segítségével biztosíthatjuk a témára való ráhangolódást, elvarázsolhatjuk a gyerekeket a mintha szituációk segítségével.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Szeret mozogni, a mozgás örömteli tevékenységévé vált, igényli a mindennapos testmozgást. Szívesen mozog a szabadban.
- Törekszik a mozgásminta pontos követésére.
- Mozgása harmonikus, összerendezett, az elemi mozgások kivitelezése koordinált, harmonikus.
- Térben jól tájékozódik, ismeri az irányokat, megadott jelre képes irányt változtatni.
- Egyensúlyérzéke megfelelő, a helyes testtartás kialakult.
- Képes ritmusra mozogni, feladatokat végrehajtani.
- Dominanciája kialakult.
- Személyiségjegyei (önkontroll, szabálykövetés, fegyelmezettség, kitartás, együttműködés stb.) életkorának megfelelőek.
- A kéziszerket, eszközöket rendeltetésüknek megfelelően, biztonsággal, változatosan használja.
- A tornaszereken bátran és biztonságosan mozog.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

Helye a nevelés folyamatában	<p>Ez a tevékenységforma olyan nevelési folyamatot jelent, mely valamennyi nevelési területre kiterjed, azokkal kölcsönhatásban van. Komplex tapasztalatszerzés, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységesen érzékelhető.</p> <p>A környezettel kapcsolatos látásmód, viselkedéskultúra és értékrendszer kialakítása szempontjából meghatározó szerepet tölt be az óvodáskor.</p>
Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ A szűkebb és tágabb környezet megismertetése, megszerettetése és annak megóvására való nevelés ➤ Környezettudatos, környezetre figyelő magatartásformák és szokások kialakítása, fenntarthatósági szemléletformálás ➤ A környezet megismerése közben a gyerekek mennyiségi, nagyságbeli, tér-és síkbeli szemléletének alakítása. ➤ Olyan, a társadalmi igények változásához igazodó, illetve a gyermek életkorának megfelelő természeti, - emberi, - és tárgyi környezetből 	<ul style="list-style-type: none"> - Elegendő idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzésre. - A gyermek fejlettségi szintjének megfelelő reális ismeretek nyújtása, közvetlen megtapasztaltatással, tevékenykedtetéssel. - A gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, megismerési vágyára és a megismerés okozta öröme építve sokszínű viszony kialakítása az objektív világhoz. - Közvetlen élmény-és tapasztalatszerzés a természeti és tárgyi környezetről, a vizsgálódás és a megfigyelés élményének átélése, és az ehhez szükséges eszközök biztosítása - A gyerekek személyiségének sokoldalú fejlesztése az ismeretek gyarapítása és rendezése közben. - A komplexitás érvényesítése a tevékenységformák között.

szerzett tapasztalatok, melynek birtokában biztonságosan eligazodik

- SNI gyermekeknél sokoldalú tapasztalás által elemi ismeretek alakítása, fejlesztése és rögzítése, egyéni fejlettségnek megfelelően
- Óvodánk számára alapvető nevelési cél a környezettudatosság mellett a **klímatudatosság** megalapozása is. Ennek jegyében kapcsolódtunk a **Klímanócska programhoz**, amely játékos, élményalapú formában segíti a gyermekeket abban, hogy megértsék: mindennapi cselekedeteink közvetlen hatással vannak környezetünkre és a Föld klímájára. A program során mesék, közös tevékenységek, kísérletek és játékos feladatok révén tapasztalhatják meg a gyermekek, hogyan takarékoskodhatnak az energiával, hogyan óvhatják a vizeket, és miként segíthetnek a tisztább, élhetőbb környezet megőrzésében. Célunk, hogy már óvodás korban kialakuljon bennük a felelős, fenntarthatóságra és

- A környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása.
- **A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása.**
- **A családi és tárgyi kultúra értékeinek, és a néphagyományok szem előtt tartása.**
- A gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlesztése
- Sokszínű, érdekes, izgalmas tevékenységrendszer biztosítása
- **Érzelmek, kifejezőképességek fejlesztése: szeretet, kötődés, élménybefogadás keltése.**
- Holisztikus szemlélet kialakítása.
- A pedagógusok közösségében olyan értékrend kialakítása, mely az elődök értékteremtő és természetmegőrző munkáját helyezi előtérbe.
- **A differenciálás pedagógiai koncepciójának érvényesítése a nevelés folyamatában**
- Egészséges életmód igényének és szokásainak megalapozása, esetenként a családok bevonásával (zöldség, gyümölcsnapok).
- **A csoportszobák berendezésében egyedi arculat, növény, illetve természetsarok, természetes anyagból készült berendezési tárgyak dominanciájának előtérbe helyezése.**
- Növénygondozás (fejlődés megfigyelése).
- Állatok védelmének, gondozásuk fontosságának megalapozása.
- Matematikai képességek fejlesztése: számfogalom kialakítása, formai tulajdonságok, azonosságok, különbözőségek, felismertetése, összehasonlítás,

<p>klímaturatosságra épülő szemlélet, amely későbbi életükben is meghatározó értéként kíséri őket.</p>	<p>osztályozás, rendezés, szimmetria érzékeltetése, felfedeztetése, az egész és rész viszonyának, relációknak felismertetése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Logikus gondolkodás megalapozása, fejlesztése. - Tudatos, tervszerű, differenciált egyénre szabott fejlesztés.
--	--

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

- A környezeti ismeretek nyújtása spontán és szervezett módon történik.
- A környezet megismerése nem korlátozódik csak a környezeti foglalkozásokra és a tervszerű, tudatos kezdeményezésekre, hanem átfogja az egész óvodai életet.
- Benne van a spontán játékban, az önkiszolgáló tevékenységben, az udvari élet pillanataiban, a beszélgetésekben, megfigyelő sétákban, kirándulásokban.
- Támaszkodunk a gyerekek családból hozott ismereteire, a családi kirándulások, nyaralások élményeire is.
- A természeti és társadalmi környezet témaköreivel valamennyi korcsoport megismerkedik, életkortól függően. A témakörön belül az egyes témák a gyerekek életkorának előrehaladtával lineárisan bővülnek és koncentrikusan mélyülnek.
- A fokozatosság elvét követjük a megismertetés során: a közelebbitől a távolabbi felé haladunk, szemléltetésben a közvetlen környezetben való megfigyeléstől a képi ábrázoláson való megfigyeltetés felé.
- A vízzel és más energiákkal való takarékoság fontosságának megismertetése, felnőttek példamutatásán keresztül, szokások kialakítása.
- Tapasztalatszerző séták, kirándulások vízparton, erdőben, ismerkedés azok domborzati viszonyaival, növény és állatvilágával, épített értékeivel, esetenként a családok bevonásával is.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ismeri és szereti környezetét, ezáltal pozitív érzelmi viszony alakul ki a gyermek és környezete között.
- A környezettudatos magatartás elemei megjelennek mindennapi tevékenységeiben.
- Környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik. Tudja nevét, lakcímét, szülei pontos nevét, saját születési, idejét.
- Ismeri, megnevezi, és rendeltetésszerűen használja a környezetében található tárgyakat, eszközöket.
- Különbséget tud tenni az évszakok között, gyönyörködni tud azok szépségében, felismeri a napszakokat.
- Megnevezi a színeket és azok árnyalati különbségeit.
- Ismeri környezetében található növények nagy részét, részt vesz gondozásukban.
- Megkülönbözteti az állatokat élőhelyük és tulajdonságaik szerint. Gyűjtőfogalmakat és alkotóelemeiket ismeri (évszakok, közlekedési eszközök, háziállatok, vadállatok, zöldségek, gyümölcsök stb.).
- Felismeri és megfogalmazza az ok-okozati összefüggéseket.
- Megnevezi testrészeit, érzékszerveit, funkciójukat.
- Kialakul az egészséges életmód iránti igénye: igényli a rendszeres zöldség, gyümölcsfogyasztást, szabadlevegőn való játékos mozgást.
- Ismeri a közlekedési eszközöket és betartja a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismeri a környezetében lévő intézményeket, épületeket.
- Ismeri a környezet megóvásának és az állatok védelmének alapvető szabályait.
- Képes tárgyak megadott szempont, vagy egyéni elképzelés szerinti válogatására, halmazok létrehozására (szétválogatás, összehasonlítás, sorba rendezés).
- Kialakult számfogalma.
- Képes mennyiségek összehasonlítására (több-kevesebb-ugyanannyi).
- Téri-, időbeli relációk, viszonyok (rövidebb, hosszabb, alacsonyabb, magasabb, ugyanakkora) felismerésére és alkalmazására képes.

- Kialakult térlátása, téri tájékozódása alkalmassá teszi konstruálásra, forma reprodukálásra.
- A szimmetrikus alakzatokat felismeri.
- Ismeri a tö-és sorszámnevek szerepét, képes sorba rendezésre tulajdonság és számosság szerint.
- Anyagok tulajdonságai, méretek, formák, színek megkülönböztetésére képes.
- Ismeri, alkalmazza a rész - egész közti összefüggéseket.
- Kíváncsisága, tevékenységi vágya, kreativitása alkalmassá teszi a megoldások keresésére, a megfelelő kiválasztására.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	
Helye a nevelés folyamatában	A személyiségfejlesztés fontos eszköze, örömmel, és szívesen végzett aktív tevékenység, amely során fejlődnek a gyermekek pszichikus képességei, erkölcsi tulajdonságaik. Munkavégzés közben tapasztalatokat, megfigyeléseket szereznek környezetükről.
Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ A gyermek számára váljék belső igénnyé mind az alkalmi, mind a rendszeres munka jellegű tevékenységek elvégzése. ➤ A munka jellegű tevékenység végzése során elért sikerek örömmel és jóérzéssel töltsék el. 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyermekek életkorának megfelelő tevékenységek szervezése, azok elvégzéséhez szükséges feltételek biztosítása. - A munkatevékenység játékos jellegének fenntartása és folyamatos lehetőségek biztosítása. - A gyermeki munkafolyamat, konkrét, reális, egyénhez mért fejlesztő pozitív értékelése, a munkához való pozitív viszony kialakítása. - A munkatevékenységekhez szükséges attitűdök, készségek, képességek, tulajdonságok alakítása.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tudja értékelni a saját és mások munkáját, ha szükséges ebben segítse társait. ➤ A közösen végzett munka váljék közösen átélt pozitív élménnyé. ➤ SNI gyermekek önállóságának fejlesztése, fiziológiai és értelmi fejlettségüket figyelembe véve 	<ul style="list-style-type: none"> - A munkavégzés során a higiéniai és balesetvédelmi szabályok betartása, egészség, testi épség megóvására nevelés. - A játék- tapasztaltatás-tanulás hármassága hassák át a mindennapi munkatevékenységeket. - A fokozatosság elvének betartása a szabálytudat kialakulásánál.
--	--

A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése

- A munkavégzéshez *nyugodt légkört, elegendő időt* biztosítunk, ahhoz, hogy a gyermekek *egyéni tempójuknak* megfelelően végezhesék a feladatokat.
- Önkiszolgálás az életkornak megfelelő szinten és az óvodai élet minden területén.
- Alkalmoszerű munka jellegű tevékenységek: - az óvodapedagógus segítségével végzett egyszeri vagy ismétlődő feladatok.
- Önként vállalt feladatok.
- *Az óvodai környezet szépítése, díszítése jeles napok, ünnepek alkalmával.*
- A csoportszoba és az udvar rendben tartásában való aktív részvétel.
- Segítségnyújtás kisebb társainak.
- Vállalt naposi munka. A gyermek fejlettségétől függően vezetjük be, és fokozatosan bővítjük.
- *Gyermekeket körülvevő természeti környezet gondozása (növény és állatgondozás) A használt eszközök, munkafogások, anyagok az élettelen és az élő természet összefüggéseinek, törvényszerűségeinek átélésére, saját tevékenységük hatásainak megismerésére adnak lehetőséget.*

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermek önként, örömmel és szívesen végez játékos munka jellegű tevékenységet, önmagáért és a közösségért.
- Kialakul a munka iránti szeretete, a saját maga és mások által elvégzett munka fontosságának, eredményének megbecsülés, elismerése.
- Megtanulja a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű és rendeltetésszerű használatát.
- Munkavégzését a kitartás, az önállóság, céltudatosság jellemzi.
- Segítőkész másokkal és a kisebbekkel szemben.
- Figyel saját maga és környezete rendezettségére.

TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Helye a nevelés folyamatában	<p>A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése az óvodai élet egészét átható, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek egyéni adottságai, a családban és a tágabb környezetben szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelésben megjelenő tanulási formák együtt alakítják későbbi fejlődési lehetőségeit és formálódó motivációját.</p> <p>Az óvodáskorú gyermekek tanulása a szocializáció folyamatával azonosítható. Minden, amivel kapcsolatba kerülnek, ami mintaként szolgál, amivel tevékenykednek: tanulás.</p> <p>Óvodában a tanulás a képességek, a magatartás, a tanulás utáni vágy, a motiváció fejlődését és az ismeretszerzést egyaránt magába foglalja. Alapja az óvodapedagógus és a gyermek kölcsönös egymásra ható kooperatív tevékenysége.</p>
Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Az óvodás gyermek képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. ➤ A gyermek önkéntelen figyelmére, érzelmi beállítottságára építve lehetőséget nyújtani természetes kíváncsiságának kielégítésére. ➤ Az emberi és tárgyi környezet szépségének felfedezésével a gyermeki világkép formálása. 	<ul style="list-style-type: none"> - Játék és tanulási helyzetek megteremtése, ahol a gyermek szinte észrevétlenül, komplex módon tanul, mindvégig biztosítva a cselekvő aktivitást. - Az óvodapedagógus feladata, hogy a tanulást segítő feltételek kialakítása során tudatosan építsen a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira és meglévő ismereteire. - Egyéni fejlesztések. Kognitív kompetenciáik fejlesztése, prevenció és hátránykompenzáció lehetőségének biztosítása. - Eszközök tudatos válogatása

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Környezeti attitűdök alakítására, a zöld tartalmak megjelenítése, közvetítése, tudatosítása, valós összefüggések megismertetése. ➤ A spontán és szervezett cselekvés közben a gyermekek értelmi képességeinek, a tanuláshoz való pozitív viszonyának fejlesztése. ➤ Az egész személyiségre ható képességfejlesztés teljes mértékben a szabad játék és a tanulás összekapcsolásával valósuljon meg. ➤ A felfedezés örömeinek biztosítása, kreativitás erősítése. ➤ Az iskolakezdésre kész állapot kialakítása, megteremtése. ➤ SNI és kiemelkedő képességű gyermekek meglévő képességeinek tovább fejlődése, új ismeretek, készségek elsajátítása 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyermek fejlődésének követése. - Tanulást támogató környezet megteremtése, mely a gyermekek élményeire, előzetes tapasztalatira, ismereteire épít. - A gyermek ismereteinek, tapasztalatainak bővítése, feldolgozása, és a gyermeki tevékenységekben a felfedezés lehetőségének, örömeinek, lehetőségeinek biztosítása. - Tevékenységi formák kezdeményezésének tervezése. - Személyre szabott egyéni, pozitív értékeléssel a gyermeki személyiség kibontakozásának segítése. - A gyermek sikerélményhez juttatása, mely által növekszik önbizalma, önértékelése, énképe pozitív irányba fejlődik. - A személyiséget alkotó kompetenciák: a kognitív, a szociális és pszichológiai fejlesztése. - A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának kielégítése, biztosítva a külső és belső motiváció egyensúlyát.
A megvalósítás folyamata, feltételek megteremtése	
<ul style="list-style-type: none"> - Az óvodában a tanulás folyamatos, utánzásos és spontán játékos, cselekvéses tapasztalatszerzések, során valósul meg. - Kiemelt szerepe van a szociális tanulásnak, mivel a gyermek attitűdje viselkedése megfigyeléssel, utánzással, modellkövetéssel történik. A szociális és az intellektuális képességek fejlődésének elsődleges terepe a játék és az egész óvodai élet. 	

- A tanulási formák, - kötött, kötetlen -, szervezett tanulási helyzetek mindegyike megtalálható az óvodai gyakorlatunkban. A gyermekek kora, érdeklődése, egy-egy tevékenység jellege, helyszíne, az eszközök mennyisége stb. befolyásoló tényező.
- *A kötött és a kötetlen* foglalkozásokat áthatja a játékosság, az élményt nyújtó légkörben való cselekvés.
- *A környezeti nevelésre hangolt programok igényli a természetes környezetben nyújtott élményeket, tapasztaltatást. Óvodáink a maga környezetével lehetőséget nyújtanak erre, de kíván több óvodán kívüli tevékenység megszervezését is a valódi, realisztikus, az életkornak megfelelő ismeretek megszerzése érdekében.*
- A **szervezett tanulási lehetőségek**, magukba foglalják az irányított megfigyeléseket, a tapasztalatszerzést, a gyermekek kérdéseire, válaszára épülő ismeretszerzést is.
- Programunkban helyet kapnak az óvónő által **kezdeményezett foglalkozások**. Itt számtalan *probléma megoldási és cselekvési lehetőség* adódhat a gyermekek számára.
- Az óvónő által kezdeményezett tevékenységek a játékidőben zajlanak. A gyermekek a közös tevékenységek után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz, vagy újat kezdenek.
- Önálló és irányított tapasztalatszerzés, tevékenységeken keresztül, a cselekvéses tanulás formájában valósul meg.
- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott **egyéni**, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermek tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek, érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, különös tekintettel a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
- Gazdag ismeretekkel rendelkezik a többféle és több oldalról történő megismerés segítségével.
- A már elsajátított ismereteket szándékosan felidézi és alkalmazza őket, ismert jelenségek esetében önállóan tud következtetni, ítéletet alkotni.
- Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt, konkrét ok - okozati összefüggéseket felfedez.
- Törekszik többféle megoldás keresésére, feladatmegoldásában kreatív.
- Feladattartása és szándékos figyelme életkorának megfelelő, növekszik a figyelem tartóssága, terjedelme.
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.
- Kialakulóban van a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi-fogalmi gondolkodás képessége.
- Megfelelő feladattudattal rendelkezik, önfegyelme képessé teszi, hogy kivárja, míg rákerül a sor.
- Munkatempója képessé teszi feladatai végrehajtására.
- Él benne az iskola és a tanulás iránti vágy, a játékos tanulás önálló tevékenységi formájává válik.
- Kialakul a belső motiváltságon alapuló ismeretszerzés.
- **Reális, pozitív kép alakul ki önmagáról, képességeiről.**

ESÉLYEGYENLŐSÉG

Cél: A befogadó nevelés, az egyenlő hozzáférés biztosítása

Az óvodai befogadó nevelés színtere az a támogató pedagógiai környezet, ahol az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével bíró gyermekek elfogadása természetes. Biztosítjuk számukra a méltányos óvodai nevelést, esélyegyenlőséget, teljes körű hozzáférést az óvodai tevékenységekhez, programokhoz.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek:

a) Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- a. a) Sajátos nevelési igényű gyermek (SNI)
- a. b) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTMN)
- a. c) Kiemelten tehetséges gyermek
- a. d) Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek nevelése-oktatása

b) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, ellátása

Az óvodai nevelésünk a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik alkalmazkodó készsége, akaratereje, önállóságra törekvése, érzelmi élete, együttműködése.

Sajátos nevelési igényű gyermek fogalma: Az a különleges bánásmód igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján:

- Mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos.
- Több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő.
- Egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem, - vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

Az óvodának a gyermek szakorvosi papírját kiállító egészségügyi intézménnyel szoros együttműködést, kapcsolattartást kell kiépíteni, hogy a tartósan beteg gyermek biztosan teljesíthesse óvodakötelezettségét.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek pedagógiai ellátása **komplex folyamat**:

- nyomonkövetés az anyaintézmény részéről,
- egyénenként eltérő, minden esetben személyre szabott,
- folyamatos monitorozást, nagy rugalmasságot, gyakran újra tervezést igényel,
- messze túlmutat a mindennapi rutin feladatokon, plusz ismeret szükséges hozzá
- a kórház - otthon - óvoda háromszögében váltakozva zajlik,
- sokszereplős, a szektorok közötti (nevelési intézmény, egészségügy) együttműködésre épít,
- a helyi adottságok szerinti tárgyi- és személyi feltételekhez alkalmazkodik.

Amennyiben a szülő kérésére az illetékes szerv (megyei kormányhivatal általános illetékességgel eljáró járási hivatala) az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmenti a gyermeket, **az óvoda a szülő részére**

- tanácsadást,
- konzultációt *biztosít*, továbbá
- terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén *tovább irányít* a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

Hátrányos helyzetű gyermek

A hátrányos helyzetű gyermek – a halmozottan hátrányos helyzetű és az elhanyagolt gyermek–nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést, odafordulást igényel.

Hátrányos helyzetű gyermek az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be. A hátrányos helyzet fakadhat a rosszabb életkörülményekből, művelődési hátrányokból, szülők alacsonyabb iskolázottságából, egészségügyi okokból, valamint a család szerkezetének és működésének megváltozásából.

Méltányos óvodai nevelés célja:

- A hátrányok feltárása és kompenzálása
- A fejlesztés által esélyteremtés a sikeres óvoda-iskola átmenet megvalósításához
- A biztonságot nyújtó szemlélet
- A szociálisan hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek egyéni sajátosságaira alapozott, megfelelő ütemű folyamatos integráló közegben történő nevelése, beilleszkedésének biztosítása, az esélyegyenlőséget segítő támogatás megteremtése.
- A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása a gyermeki jogok tiszteletben tartása, az egyenlő hozzáférés megteremtésével.

Feladataink:

- A tolerancia, a különbözőségek elfogadásának képessége az óvodapedagógusok és az óvodai alkalmazottak részéről.
- Egyéni bánásmód alkalmazása kiemelten a gondozási feladatokban, a megfelelő egészségügyi és higiénés szokások elsajátítása.
- Társas szükségletek kielégítése, a társas élet szabályaihoz való alkalmazkodás és az önérvényesítés segítése.
- A nevelési célok megvalósításához biztosítani, hogy a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kapjon, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.
- Érzelmileg elfogadó partneri szerep betöltése a családok irányába.
- Mérések alapján fejlesztendő területek meghatározása.
- Fejlesztési terv készítése, eredmények rögzítése.
- Szükséges külső szakemberhez való irányítás (fejlesztő pedagógus, logopédus stb.), szoros együttműködés.
- Fejlesztéssel felzárkóztatás, esélyteremtés, a sikeres óvoda-iskola átmenet megvalósítása
- Hátránycsökkentő óvodai fejlesztő és közösségi programok szervezése
- Családközpontú jógyakorlatok beépítése a nevelési folyamatokba, partneri kapcsolatokba
- Összetartó, a gyermeki szükségleteket értő és felismerő, szegregáció mentes pedagógiai szemlélet kialakítása.
- A családok nevelési szokásainak megismerése, közelítése az óvodai élet szokás és normarendszeréhez.
- Az elmaradás területének és mértékének megállapítása.
- A szülői szerep és felelősség elsődlegességének kiemelése, erősítése a gyermek egészséges személyiségfejlődése érdekében.
- Spontán tanulási, ismeretszerzési lehetőségek megteremtése, élmények, minták, tevékenységek által.
- Az egyéni különbségek figyelembevételével differenciált nevelés, fejlesztés.
- Az egészséges személyiség fejlődés érdekében a negatív hatások feldolgozásának segítése.
- A szülőkkel történő együttműködés, a családi szükségletekhez igazodó támogatási lehetőségekkel kapcsolatos információk biztosítása.

Tartalma:

1. Kommunikációs problémák

- A család kommunikációs szintjének felmérése, igazodás a család kommunikációs kódjához
- Kommunikációs készség fejlesztése meséken, mondókákon, énekeken, verseken, anyanyelvi játékokon keresztül a nap folyamán

2. Higiénés és egészségügyi problémák

- Higiénés és egészségügyi szokások feltárása a családlátogatásokon
- A szülők figyelmének felhívása az óvodai szokásokra, szabályokra, azok fokozatos elfogadtatása
- A gondozási teendők során ismeretnyújtás, segítségadás, fokozott ellenőrzés
- A gyermek higiénés szokásainak alakítása az óvodapedagógus által irányított játék

keretében

Tehetség gondozás: tehetségigéreték adottságainak kibontakoztatása

„Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Az óvodáskor időszaka alatt megismerhetünk olyan gyermekeket, akik az átlagosnál jobb adottságokkal rendelkeznek, illetve motiváltabbak, élénk képzeletűek, ötletgazdagok. Az óvodás korban is megjelenhetnek olyan speciális képességterületeken (pl. zenei, matematika, mozgásos, vizuális) tehetségre utaló jelek, melyek programszerű egyéni fejlesztést igényelnek. Ezeket a gyermekeket **tehetségigéret**eknek, tehetség csíráknak nevezzük. Személyiségük valamely képességében lehetőséget, reményt, esélyt rejt magában, hogy idővel sajátos teljesítményben, alkotásban jelenik meg.

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség kibontakoztatására kell irányulnia. **Az óvodai nevelés alapelve a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása.** Az alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodnia.

Tehetségigéret jelei óvodáskorban

A gyermek mindennapos tevékenysége közben a következő tehetségre utaló jelek észlelhetők:

- globális látásmód
- kreativitás, divergens, eredeti gondolkodás
- erőteljes tanulási vágy, explorációs aktivitás
- kreatív problémamegoldás
- gazdag szókinccs
- széleskörű érdeklődés, kíváncsiság
- kiváló emlékezet, rövid és hosszútávú memória
- átlag feletti megfigyelőképesség
- nagyfokú tudásvágy
- olvasás és írás utáni érdeklődés
- ismeretek minőségi és mennyiségi mutatói
- saját személyről való *tudatosság és önreflexió* korai megjelenése
- humorérzék

Célja:

A különböző területen kiemelkedő teljesítményt nyújtó gyermek tehetségigéretének felismerése, személyiségének fejlesztése,

Feladataink:

- A gyermek képességeinek felmérése, egyéni fejlettségmérő lapokon dokumentálása, fejlesztési tervekészítés, fejlődés nyomon követése

- A feladat iránti érdeklődés felkeltése, a kreativitás fejlesztése
- Ingergazdag környezet és a gyermek széles körű aktivitásának biztosítása
- Lehetőségek, tevékenységek, eszközök biztosítása
- Differenciált feladatadás
- Az ismeretanyag minél többoldalú, több megközelítésű átadása, hogy mindenki megtalálhassa a saját útját
- Az óvodapedagógusok saját érdeklődésüknek, tehetségüknek megfelelően adjanak lehetőséget a fogékony és a témában kiemelkedő képességű gyermekek fejlesztésére
- A szülők figyelmének felhívása a gyermek adottságaira, külön foglalkozásokon való fejleszhetőségére.

Sikeres tehetséggondozáshoz tudatosság, rendszerszemlélet és a **gyermek feltétel nélküli elfogadása, szeretete** szükséges.

Az óvodapedagógusok munkáját, a gyermekek fejlődésének megtámogatását fejlesztő szakembereink segítik: gyógypedagógus és óvodapszichológus.

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő óvodai foglalkozások

„ Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít.” (Nkt 45. § (2a))

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységet szervezünk az óvodapedagógusok és a fejlesztő szakemberek együttműködésével. Megfogalmazásra kerülnek a gyermekek fejlettségi szintjének, egyéni sajátosságainak figyelembe vételével fejlesztés céljai és feladatai. Az együttműködést, segítségnyújtás módját, mértékét, a csoporttársak részéről történő elfogadást személyes példamutatással segítjük elő. A **gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének** alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye. A gyermek iránti elvárást nehézség vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg. Terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek nehézségének, pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta, pszichológus, orvos együttműködése szükséges.

Az óvodai nevelőmunka során kiemelten kezeljük, hogy a nehézségekkel küzdő kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet vegye körül. A gyermek iránti elvárást minden esetben a nehézség vagy egyéb pszichés fejlődési

zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg. *A gyermek eredményes iskolára való felkészítése szempontjából meghatározónak tartjuk a családdal való szoros együttműködést.*

Gyógypedagógus

A gyógypedagógusi tevékenység célja a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása az integrált óvodai nevelés keretein belül. Sérüléséből fakadó egyéni sajátosságainak megfelelő, sokoldalú tapasztalás által személyiségének, képességeinek fejlesztése, elemi ismereteinek alakítása.

Az integrált nevelés során gyógypedagógusi feladat:

- segíteni a pedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kísérni a gyermek haladását
- javaslatot tenni gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszer kombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására
- együttműködni az óvodapedagógusokkal, figyelembe véve a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- segíteni a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását
- kapcsolatot tartani a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával
- részt venni a befogadó közösség felkészítésében.

Az egyéni fejlesztés során gyógypedagógusi feladat:

- a sajátos nevelési igényű gyermek óvodai közösségbe való minél teljesebb beilleszkedésének elősegítése
- sérülésspecifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása
- kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével
- a sajátos nevelési igényű gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához

Utazó gyógypedagógusok végzik a SNI gyermekek sérülés specifikus fejlesztését (érzékszervi: látás, hallás, mozgás, autizmus spektrum zavarral küzdő).

Utazó gyógypedagógusok feladatai:

- A rehabilitációs/ rehabilitációs foglalkozások megtartása, ezekről egyéni fejlődési lap vezetése
- Fejlesztési terv készítése a gyermek pedagógusával, az intézmény gyógypedagógusával együttműködve
- Rendszeres konzultáció, módszertani segítségnyújtás SNI gyermek óvodapedagógusainak

Óvodapszichológus

Célja az óvodás korú gyermekek testi, lelki és szellemi fejlődésének biztosítása, nyomon követése. A gyermek fejlődésének érdekében az óvodapedagógusokkal, szakemberekkel és a szülőkkel való hatékony együttműködés.

Az óvodapszichológiai feladatvégzés sokrétű.

Az óvodapszichológus a pedagógusokkal és a szülőkkel való konzultációt és tanácsadást folytat. Az óvodapszichológust egyaránt felkereshetik a szülők és az óvodapedagógusok is, ha egy gyermekkel, vagy a gyermekek közösségével kapcsolatosan segítségre van szükségük. Az óvodapszichológus első lépésben megismeri a problémát, feltárja annak hátterét, körülményeit. Ennek érdekében konzultációt folytatnak a szülőkkel és a gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel, valamint megfigyelést végeznek a csoportlátogatások alkalmával: megfigyelik a gyermekek tevékenységét, beilleszkedését a játékhelyzetek és a foglalkozások közben. Ezt követően a szülőkkel és az óvodapedagógusokkal együttműködve megfogalmazzák a további szükséges beavatkozási lehetőségeket: ez jelentheti a gyermek vizsgálatát, egyéni, vagy csoportos foglalkozásokat, illetve szükség esetén tovább irányítását a megfelelő szakellátás irányába (szakértői vizsgálat, nevelési tanácsadás, diagnosztikai vizsgálat, hosszabb távú terápiás ellátás, egészségügyi ellátás, családgondozás, gyermekvédelem stb.) A közvetlen, egyéni vagy csoportos foglalkozások esetén a szülők beleegyezését és együttműködését külön is kéri az óvodapszichológusok.

Az óvodapszichológiai ellátás körébe tartozó tevékenységek:¹

I. Csoportot érintő tevékenységek (egy vagy több alkalmas):

- **pedagógusoknak:** esetmegbeszélő csoport, mentálhigiénés csoport (kommunikációfejlesztés, konfliktuskezelés, csapatépítés, kiegészítő prevenció stb.), tematikus témafeldolgozó / pszichoedukációs előadás vagy csoport stb.
- **szülőknek:** tematikus csoportfoglalkozás / tréning, pszichológiai ismeretterjesztő / pszichoedukációs előadás, szakmailag indokolt esetben szülői értekezleten való részvétel stb.
- **gyermekeknek:** pedagógus felkérésére, illetve az óvodapszichológus által meghirdetett tematikus csoportok (érzelemszabályozás, bullying stb.), személyiség- és készségfejlesztés (pl. szorongáscsökkentés, szociális kompetenciák erősítése).
- **konkrét céllal végzett szűrővizsgálatok / felmérések:** beavatkozás tervezéséhez, nyomon követéséhez egyéni vagy csoportos formában többféle területen (pl.: kognitív képességek fejlettsége, szorongás stb.)
- **tehetség gondozás:** tehetséges gyermekek esetében az optimális előmenetel segítése (pszichoedukáció szülőknek, pedagógusoknak, gondozás keretében személyiségfejlesztés, szociális készségfejlesztés stb.)

¹ „Az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás szakszolgálati protokollja” alapján

- **hospitálás:** óvodai kötött és kötetlen foglalkozások látogatása és megfigyelése
- **krízisintervenció:** közreműködés váratlan súlyos élethelyzetek kezelésében (támogatás pedagógusoknak, szülőknek), terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén a segítségnyújtás megszervezése (krízis-team meghívása / továbbirányítás a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más, szakellátást biztosító intézményhez).

II. Egyéni foglalkozások / beavatkozások (egy vagy több alkalmas):

- **tehetséggondozás:** tehetséges gyermek esetében információt ad szülőnek, pedagógusnak, megszervezi a Pedagógiai Szakszolgálathoz történő delegálást, indokolt esetben a gondozás keretében személyiségfejlesztést, szociális készségfejlesztést végezhet
- **pedagóguskonzultáció:** kompetenciafejlesztés, nevelési probléma kezelését elősegítő konzultációs folyamat, tanácsadás, intervenció lépések kidolgozása, nyomon követése
- **szülőkonzultáció / konzultáció törvényes képviselővel:** főként óvodai problémákkal összefüggő pszichoeducációs, problémafeltáró vagy helyzetkezelő beszélgetés, beavatkozás, tanácsadás
- **egyéni esetevezetés, szupportív megsegítés:** szakmailag indokolt esetben; szakintézmény általi felkérés / ajánlás alapján behatárolt időtartamú támogató (nem terápiás!) kapcsolat
- **pszichológiai állapotfelmérés:** jelzett probléma optimális kezeléséhez szükséges információk összegyűjtése céljából (pl.: annak megállapítása, hogy szükséges-e a gyermek szakintézménybe történő delegálása)
- **krízisintervenció:** közreműködés váratlan súlyos élethelyzetek kezelésében (támogatás pedagógusoknak, szülőknek), terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén a segítségnyújtás megszervezése (pl.: tovább irányítás a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más, szakellátást biztosító intézményhez)

III. Egyéb beavatkozások:

- **delegálás:** indokolt esetben az érintett gyermek specifikus ellátásba / szakintézménybe történő delegálásnak megszervezése, nyomon követése, szükség esetén összefoglaló, pszichológiai jellemzés küldése
- **kapcsolattartás:** az intézmény vezetőjével, az óvoda- és iskolapszichológiai koordinációs szakmai munkaközösséggel, az óvoda- és iskolapszichológus koordinátorral, a különböző szakellátó intézményekkel (Pedagógiai Szakszolgálat, Gyermekpszichiátriai Szakrendelés, Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat)
- **esetkonferencia szervezése, azon való részvétel:** a nevelési intézmény vagy egyéb szakintézmények kezdeményezésére, óvodai, illetve óvodán kívüli keretek között

jelzési kötelezettség: az óvodapszichológus közvetlenül az intézményvezető felé tesz jelzést, szükséges, hogy a gyermekjóléti rendszer felé megérkező írásbeli jelzés azonban már intézményi szintű legyen.

A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az óvodai gyermekvédelem magába foglalja a gyermekközösség egészére kiterjedő, ezen belül minden egyes gyermek harmonikus személyiségfejlődéséért kifejtett óvodai tevékenységet. A gyermekekre való fokozott odafigyelés teszi lehetővé az esetleges személyiségproblémák felfedezését (nehezen nevelhetőség, testi, szellemi fejlődésben való elmaradás).

Munkánk hosszú távú **célja** a helyi sajátosságok ismeretében:

- Mentálhigiéniai rendszer kialakítása
- Speciális segítséget igénylő gyermekek és családok gondozása
- Befogadó nevelés

Feladata:

- Enyhítsük, hárítsuk el a károsító hatásokat.
- Segítsük azoknak a hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulhatnak a gyermek zavartalan fejlődéséhez.
- Intervenció: Korai jelző és pedagógiai támogató rendszer. Jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál.
- Olyan óvodai nevelés biztosítása, amely a gyermekek számára lehetővé teszi az egyenlő hozzáférést.

Az óvodánkba járó gyermekek zöme kiegyensúlyozott családi környezetből érkezik. A gyermekek ápoltak, igényesen neveltek, megfelelő anyagi körülmények között élnek. Veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermek is van óvodánkban. A veszélyeztetettség és a hátrányos helyzet okai nevelési hiányosságok, a szűkös lakásviszonyok, a szülők munkanélkülisége és a rossz anyagi helyzet.

Az egész óvodai életet úgy alakítjuk, hogy a hátrányokat, amelyek túlsúlyban vannak, kompenzáljuk és keressük azokat a lehetőségeket, amelyek a mindennapi életben egyensúlyt teremtenek.

A gyermekek zavartalan fejlődéséért, a gyermekek védelméért a nevelőtestület együttesen felelős.

Igazgató feladata:

- Törvényi előírások figyelemmel kísérése, átadása és betartása.
- Óvó-védő intézkedések meghatározása, személyi felelősség kérdésének rögzítése, Házirendben, SZMSZ-ben
- A gyermekek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében együttműködik a szociális segítővel, védőnővel, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
- Gondoskodik a gyermekvédelmi megbízott munkájához szükséges feltételekről.
- Nevelési év elején tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi megbízott személyéről.
- Jelzési kötelezettsége van: Pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén értesíti a Gyermekjóléti szolgálatot.
- Anyagi veszélyeztetettség esetén kezdeményezi a rendkívüli támogatás megállapítását.
- Évenkénti szűrővizsgálatok megszervezése
- Gyermekekkel kapcsolatos adatok nyilvántartása, GDPR betartása

Az óvodapedagógus feladata (a korrekció, prevenció jegyében)

- Biztosítsa a gyermek alapvető szükségletét, érzelmi biztonságát.
- Ismerje meg a gyermeket és környezetüket.
- Felelős a gyermeki jogok érvényesítéséért, gyermekek egészségéért és testi épségéért.
- A nevelési év kezdetekor ismerteti számukra a veszélyforrásokat, a tilos és elvárható magatartásformákat. Az ismertetés tényét és tartalmát dokumentálja.
- Segíti a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását.
- Felhívja a szülők figyelmét a lemaradásra, működjön együtt a családdal.
- A hiányosságok észlelése esetén egyéni bánásmóddal fejlesztéssel, szükség esetén szakember bevonásával próbáljon segíteni.
- Ha a gyermek fejlődését, életét veszélyeztetettnek érzi a családban, akkor a gyermekvédelmi megbízotthoz fordul.
- Fogadóórák, esetmegbeszélések szervezése szükség szerint.

A gyermekvédelmi megbízott feladatai:

- Segíti az óvodapedagógusok gyermekvédelemmel kapcsolatos munkáját.
- Minden nevelési év elején összegyűjti a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek adatait. Munkatervet készít, amely tartalmazza a kapcsolattartás formáit a csoportos óvodapedagógusokkal, a szülőkkel, orvossal, önkormányzattal.
- A feladatokat időrendben rögzíti, segítyezésre javaslatokat tesz.
- A hátrányos helyzetű gyermekek szüleit tájékoztatja a segítségek, segélyek lehetséges formáiról.
- A Nevelési Tanácsadóhoz irányítást segíti.
- Indokolt esetben az óvodapedagógussal együtt családlátogatást végez.
- A veszélyeztető tényező megléte esetén tájékoztatja az óvodavezetőt, szociális segítőt.
- Rendszeresen látogatja a veszélyeztetett gyermekeket.
- Gyermekvédelmi továbbképzéseken részt vesz és az ott hallottakról tájékoztatja kollégáit.

Az évente készülő gyermekvédelmi kimutatás tartalma:

Óvodások száma, veszélyeztetettek száma, három vagy több gyermekes családok száma, hátrányos helyzetűek száma, fogyatékos gyermek száma, csonka családban nevelkedők száma, veszélyeztetettség okai. Étkezési térítésben részesülők adatai.

ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET TÁMOGATÁSA

Az óvoda–iskola közötti intézményváltás fordulópont a gyermekek életében. A sikeres intézményi átmenet elősegítéséhez megtámogatjuk a tanköteles korú gyermekeket nevelő családjainkat. Az iskola, mint új közeg új értékeket, új követelményeket közvetít mind a gyermekek, mind a szülők számára. Nagyobb önállóságot kíván- az óvoda biztonságot nyújtó burka átalakul egy izgalmas, kalandokkal és elvárásokkal teli világgá. Fontos, hogy a változásra felkészítsük a gyermeket, hogy sikerélménye legyen. A gyermek életkori sajátosságai, egyéni jellemzői hatással vannak a beilleszkedésre, meghatározzák az iskolai előrehaladás menetét és annak sikerességét. A gyermek egyéni jellemzői hátrányként is megjelenhetnek. Az intézményváltás esetén a gyermekek hátrányai kritikus helyzeteket hozhatnak létre a fejlődés fordulópontjain.

Az óvoda-iskola átmenetet támogató programot kívánunk működtetni, amellyel biztosítani tudjuk a gyermekek számára a zökkenőmentes beilleszkedést és a lemorzsolódásmentes előrehaladást az iskolai tanulmányok során.

„A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.” (ONAP, 2025)

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére is az iskolakezdésre felkészítő foglalkozásokat biztosítunk. Az egyéni fejlesztés céljait és feladatait a gyermekek fejlesztésére vonatkozó általános célrendszer figyelembevételével fogalmazzuk meg. A gyermekek számára érthető, és betartható szokásokat, szabályokat és feladatokat tervezünk, melynek szerves része a lassabban fejlődő gyermekekre való figyelés és feladatadás. Az együttműködés, segítségnyújtás módját, mértékét a csoporttársak részéről történő elfogadást, személyes példánkkal alakítjuk, határozzuk meg.

Célunk:	Feladataink:
A gyermekek óvodából általános iskolába való átmenetének személyre szabott megsegítése, beilleszkedési	<ul style="list-style-type: none"> ➤ A gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatása, hatékony és átfogó fejlesztés egyéni fejlettségéhez igazodó módszerekkel, differenciált fejlesztés segítségével, szükség szerint segítő szakemberek bevonásával. ➤ A gyermekek fejlődésének nyomon követése

nehézségek feloldása, sikeres intézményváltási folyamat. Zökkenőmentes iskolakezdés biztosítása.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gyermek önbizalmának erősítése, segítség a szorongások leküzdésében ➤ Óvodai hátránykompenzációs tevékenység ➤ Együttműködés az óvoda és az iskola pedagógusai között ➤ Család-óvoda-iskola együttműködése ➤ Óvoda-iskola átmenetet segítő tevékenységek, programok ➤ Elég időt hagyjunk a gyermekeknek az új környezethez, körülményekhez való alkalmazkodáshoz.
--	--

A megvalósítás formái, tartalmi elemei

Partnerkapcsolatok: Óvoda-család-iskola	Esélyegyenlőségi: méltányos oktatásszervezési terület	Módszertan
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kölcsönösségen alapuló partnerkapcsolatok kialakítása. ➤ Kétirányú kommunikáció ➤ Az intézmények vezetése törekszik a zökkenőmentes óvoda-iskola átmenet biztosításáért. ➤ Közös programok: <ul style="list-style-type: none"> - rendszeresség, tervezhetőség - élményalapú programok a gyermekek számára „ráhangoló” ➤ Szülők tájékoztatása a tankötelezettség-iskolaérettség-óvoda-iskola átmenet témájában. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogszabályokat, jogszabályi változásokat nyomon követjük. ➤ Integrációs feltételek biztosítása: hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek felmérése (adatok összesítése), esélyegyenlőségi helyzet elemzéséhez. Szociális segítő, védőnő bevonása szükség szerint. ➤ Biztosítjuk az óvoda szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést ➤ Méltányos és befogadó tanulási környezet biztosítása ➤ Alapelvünk: Minden gyermek értékes, egyedi. ➤ Feladatunk az egyéni képességek kibontakoztatása. ➤ Megvalósítás: játék- érzelem- erkölcs 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szakmai műhelyek, tapasztalatok megosztása, óvoda-iskola átmenetet segítő program működtetése. ➤ Iskolaérettség fogalmának együttes értelmezése ➤ Módszertani segédanyagok kidolgozása

ÜNNEPEK, ÜNNEPÉLYEK, JELES NAPOK, HAGYOMÁNYOK

Az ünnepek, hagyományok ápolása ősidők óta rendkívül fontos tényező az ember életében, így az óvodás gyermekében is. Az ünnepek kiemelkednek a hétköznapokból, lehetőséget adnak közös élmények, emelkedett hangulatú átélésére az értékek megőrzésére, így lélektani és szociális hatásuk egyaránt nélkülözhetetlen.

A társadalmi és természeti ünnepek, a kialakult szokások, hagyományok ápolásának jelentősége, a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő megközelítésben, a személyiség fejlődése és a közösség alakulása szempontjából kedvező hatások kialakításában rejlik.

Ennek érdekében nevelőmunkánk kulcsfontosságú eleme az ünnepek, hagyományok közös ápolása, mely az óvodapedagógusok egyéniségét, óvodáink helyi sajátosságait előtérbe helyezve, óvodánként és csoportonként szervezését és tartalmát tekintve más és más lehet.

Az egyéni elképzelések, ötletek megvalósítása, hagyományok, szokások felelevenítése tág teret nyújt a gyermekekkel való a kooperációra és kommunikációra, az ünnepi hangulat megteremtésére és jelentőségének átélésére, esetenként a szülők bevonásával is.

Célunk:

A gyermek életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva ünnepek, hagyományok és szokások ápolása, értékek közvetítése, emelkedett hangulatú, közös élmények átélésének biztosítása a személyiség és a közösség fejlesztése szempontjából.

Feladataink:

- A társadalmi és természeti ünnepek, jeles napok, óvodánk hagyományainak és szokásainak megfelelő kiválasztása, a gyermek életkorának és az adott csoport összetételének figyelembevételével történő megtervezése, megszervezése.
- Az ünnepi hangulat megteremtése, a környezet alakítása az óvodapedagógusok egyéniségének, esztétikai érzékének, perszonális kompetenciájának, a gyermekkel való kooperációjának és kommunikációjának előtérbe helyezésével.
- Közös élmények, játékos tevékenységek biztosítása az ünnep hangulatának megteremtése érdekében.
- Az óvodák helyi sajátosságaihoz alkalmazkodva a szülők bevonása az ünnepi készülődésbe, az ünnepek, hagyományok ápolásába.
- A szülőföldhöz való kötődés, hazaszeretet megalapozása.

- Ünnepek, ünnepélyek, hagyományok, jeles napok, gyermekközösségi napok értékeinek megóvása, megszervezése csoport- és óvodaszinten.

A tevékenység tartalma:

Az ünnepek tartalmát az óvodák szokásainak és helyi sajátosságainak megfelelően a gyermekek tevékenységein túl, az óvodapedagógusok közös éneklése-kórusa, báb vagy dramatikus előadása, partnereik tevékeny bevonása, vendég-művészek előadása színesítheti.

- Társadalmi és óvodai ünnepek: Mikulás, Karácsony, farsang, Húsvét, Anyák napja, gyermeknap, évzáró, gyermekközösségi nap
- Nemzeti ünnepünk: Március 15. Június 4.
- Természeti ünnepek, jeles napok: víz világnapja, Föld napja, állatok világnapja, madarak és fák napja.
- A gyermekek születésnapjának és névnapjának megünneplése.

Óvodák neve	Óvodán belüli ünnepek	Hagyományok, jeles napok, gyermekközösségi napok
Városcsözponti Óvoda		Környezetbarát közlekedés, Egészségnap, Állatok világnapja, „Libaságok”, Luca nap, Madárkarácsony, Adventi készülődés, Gyermek karácsony, Medve nap, FarsangVíz világnapja, Húsvéti készülődés, Föld napja, Madarak és fák Napja, Kihívás napja, Családi nap
Városcsözponti Óvoda Belvárosi Tagóvodája	Mikulás Karácsony	Népmese napja Állatok világnapja Őszi termény-ünnep Márton napi mulatság Adventi készülődés: Zeneiskolások hangversenye, Luca nap, Gyermek karácsony Farsang: Kiszé égetés, Víz Világnapja, Föld Napja, Anyák napi készülődés, Madarak és fák Napja, Gyermeknap, Juniális, Környezetvédelmi világnap,
Városcsözponti Óvoda Bornemissza Gergely Utcai Tagóvodája	Farsang Március 15. Húsvét	Takarítási hét, Mártonnap, „Ne vásárolj semmit! nap, Gyermekközösségi nap: Téli kuckó, Gyermek karácsony, Medvenap, Farsang, Víz Világnapja Föld Napja, Anyák napi készülődés, Madarak és fák Napja, Gyermeknap, Egészség hét, Nemzeti összetartozás napja, Családi nap
Városcsözponti Óvoda Köztársaság Téri Tagóvodája	Anyák napi köszöntő Június 4. Évzáró	Autómentes Világnap, Állatok Világnapja, Teréz nap, Márton Napi Mulatság, „Ne vásárolj semmit” világnap, Gyermekközösségi nap – „Fecskefészek”, Víz Világnapja, Föld Napja, Anyák napi készülődés, Madarak és fák Napja, Gyermeknap, Környezetvédelmi világnap, Nemzeti összetartozás napja,
Városcsözponti Óvoda Kodály Zoltán Utcai Tagóvodája		Óvoda szülinapja, Népmese napja, A zene világnapja, Az állatok világnapja, Márton nap, Advent, Mikulás, Luca nap, Madárkarácsony, Karácsony Maci hét, Farsang, Március 15, A víz világnapja, Húsvét, A Föld napja Anyák napi készülődés, Madarak és Fák Napja, Oviolimpia Évzáró/ ballagás, Nemzeti összetartozás napja,
Városcsözponti Óvoda Móricz Zsigmond Téri Tagóvodája		Mese világnapja, Állatok világnapja, Márton nap, Luca nap, Maci nap, Víz világnapja, Föld napja, Anyák napja, Madarak és fák napja, Gyermeknap, Környezetvédelmi világnap, Nemzeti összetartozás napja, Évzáró

AZ ÓVODA PARTENERKAPCSOLATI RENDSZERE

Óvodánk működésének és a szakmai munka minőségének fenntartása érdekében szoros kapcsolatot tart fenn a családdal, valamint a társintézményekkel és a gyermek fejlődését segítő szakszolgálatokkal, civil szervezetekkel, Fenntartóval, közművelődési intézményekkel.

Az óvoda és a család együttműködésének formái és a továbbfejlesztés lehetőségei

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, hiszen a szocializáció elsődleges színtere a család. A gyermek harmonikus fejlődésének a családdal való folyamatos együttműködés a feltétele és az alapja. A nevelésben az óvoda elismeri a család elsődlegességét, igyekszik megismerni a szülők elvárását gyermekük fejlődésével kapcsolatban. Az óvodai nevelés folyamán a gyermek fejlesztéséért érzett felelősségtudat megoszlik a család és az óvoda között.

Alapelveink:

- Személyes kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- Tapintat, nyitottság, őszinteség, rugalmasság az együttnevelésben.
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, nevelési szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a szakszerű segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- A pedagógiai program kialakításában, figyelemmel kísérésében a szülői szervezet képviselője által vesz részt.
- Az óvoda szülői képviseletét a szülők közössége látja el, melynek működési feltételeit, feladatait az érvényes jogszabályok, valamint a szervezeti és működési szabályzat alapján alakították ki.
- Családpedagógiai gyakorlat alkalmazása
- Szülői reziliencia erősítése
- Információáramlás biztosítása

A kapcsolatfelvétel formái:

- nyílt napok a leendő óvodások és szüleik részére
- bölcsődések fogadása az óvodában
- beiratkozás
- szükség esetén családlátogatás.
- befogadási időszak
- közös kirándulások, programok

Együttműködés tartalma, a kapcsolattartás formái, a továbbfejlesztés lehetőségei:

- Szülőkkel való beszoktatás- befogadás szervezése, mely a gyermeknek, szülőknek egyaránt segítséget nyújt a bizalom kiépítésében, az óvodai szokások megismerésében, az egymástól való elválásban.

- Szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, feladatok, problémák megbeszélése.
- Fogadó órák biztosítása, mely egyéni problémák felvetésére, megbeszélésére nyújt diszkrét lehetőséget.
- Nyílt napokon a szülők betekintést nyerhetnek az óvoda mindennapi életébe.
- A szülők részvételével közös programok, kirándulások, rendezvények szervezése (beszélgetések, tréningek, előadások szervezése).
- Közös készülődés a családokkal az ünnepekre. Munka- vagy teadélutánok szervezése, a felnőtt közösségformálás elősegítésére.

Az óvoda egyéb kapcsolatai

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. Úgy mint egyéb nevelési, oktatási, szakszolgálati, kulturális intézmények, szervezetek.

Bölcsődével való együttműködés

- A bölcsőde, mint az óvodába lépés előtti intézményes nevelés színtere hasznos információkat adhat a gyermek óvodáskor előtti fejlődéséről.
- Az átmenetet segíti a két intézmény és a gyermek gondozásáért, neveléséért felelős felnőttek kapcsolatfelvétele.

Kapcsolattartás formái:

- kölcsönös látogatások
- tapasztalatcserek
- közös programok.

Az iskolával való kapcsolat

- Az iskolával való kapcsolattartás formái és módszerei a helyi sajátosságokat, szokásokat figyelembe véve valósulnak meg.
- Fontosnak tartjuk a nevelőmunka összehangolását, kapcsolatunkat a kölcsönös nyitottság jellemzi.
- Óvoda-iskola átmenet megsegítése programokkal

Kapcsolattartás formái:

- kölcsönös látogatások
- tapasztalatcserek
- közreműködés egymás ünnepi rendezvényein.

Egyéb partnerkapcsolatok

- Kapcsolat a fenntartóval, rendszeres információcsere és egyeztetés
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (ECSGYK), gyermekotthonok
- Pedagógiai Szakszolgálatok, Pedagógiai Oktatási Központ
- Külhoni magyar óvodák – A Kárpát –medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében a külhoni óvodákkal kapcsolatépítésre törekszünk, szakmai kapcsolat kialakítására és fenntartására
- Kölcsönös együttműködés az óvoda orvosával és a védőnőivel, általános egészségmegőrző, szűrővizsgálatok orvosával (szemész, fül-orr-gégész, fogorvos)
- Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében az egészségügyi ellátást biztosító szolgáltatóval
- Kulturális intézmények (múzeum, könyvtár, bábszínház), civil szervezetek
- Mecsek Táncegyüttes
- Felügyeleti szervek
- Kisebbségi szervezetek
- Kapcsolat az ételmezést biztosító vállalkozóval, a gyermekek egészséges és korszerű táplálkozása érdekében

Feladataink:

- Elvárások, igények folyamatos figyelemmel kísérése
- Változások nyomon követése
- Jó munkakapcsolat kialakítása és fenntartása
- Folyamatos kapcsolattartás, egyeztetés
- Kommunikáció- információcsere-konzultációk, team munkák- Ágazatközi megbeszélések
- Kialakult hálózati partnerség, kapcsolati háló működtetése

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Pedagógiai Programot az igazgató készíti el a köznevelési intézmény nevelőtestülete bevonásával, a fenntartói jóváhagyást követően lép hatályba.

A hatálybalépéssel egyidejűleg hatályát veszti a nevelőtestület I.595-1/2022. (XI.16.) számú határozatával elfogadott és a fenntartó 85/2022. (XI.29.) számú határozatával egyetértését kifejező Városközponti Óvoda Pedagógiai Programja.

HATÁLYOS: 2025. szeptember 1-től visszavonásig

A dokumentum nyilvános!

Megtalálható az óvoda honlapján: <https://varoskozpontiovoda.hu/>

Megtekinthető: vezetői irodákban

Ph.

Hirdiné Deák Diána
igazgató

Pécs, 2025.08.29.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

<p>Az intézmény OM azonosítója:</p> <p>026993</p>	<p>A Városcsözponti Óvoda nevelőtestületének bevonásával készítette:</p> <p>.....</p> <p>Hirdiné Deák Diána igazgató Ph.</p>
<p>Az Nkt 83. § (2) g) pontja alapján az intézmény Pedagógiai Programját a fenntartó ahatározatszámom jóváhagyta.</p> <p>.....</p> <p>fenntartó képviselője</p> <p>Ph.</p>	
<p>A Városcsözponti Óvoda módosított Pedagógiai Programjáról az Nkt. 72. § (5) bekezdésében biztosított jogok alapján a Szülői Szervezet a tájékoztatást megkapta.</p> <p>.....</p> <p>Szülői Szervezet képviselője</p>	
<p>A Városcsözponti Óvoda módosított Pedagógiai Programjáról a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a) pont alapján az óvodai munkaközösség nevében</p> <p>szakmai véleményt nyilvánított</p> <p>.....</p> <p>szakmai munkaközösség vezető</p> <p>.....</p> <p>szakmai munkaközösség vezető</p> <p>.....</p> <p>szakmai munkaközösség vezető</p>	<p>A Városcsözponti Óvoda módosított Pedagógiai Programjáról a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (6) pontja alapján az intézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenció program elkészítésénél beszerezte az</p> <p>óvodapszichológus és a védőnő véleményét</p> <p>.....</p> <p>óvodapszichológus</p> <p>.....</p> <p>védőnő</p>
<p>A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az óvoda honlapján: www.http://www.varoskozpontiiovoda.hu/</p>	<p>Érvényes: A kihirdetés napjától: 2025.09.01-től visszavonásig</p>

